

DARBININKAS

XLIX NR. 20.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 17, 1964

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

De Gaulle pradėjo invaziją į vakarinį pusrutulį

Po Kinijos pripažinimo, neutralumo siūlymo pietų Azijai sekami ramiai žygiai lotynų Amerikoje; didesnio susirūpinimo kelia santykiai su Maskva

Prezidentas de Gaulle ir M. de Gaulle kovo 16 atvyko į Meksiką ir joje išbuvo Meksikos prezidento svečiais iki ketvirtadienio. Oficialiai tai revizitas prezidentui Adolfo Lopez Mateos, kuris lankėsi Paryžiuje prieš metus. Tiesioginis tikslas — išplėsti Prancūzijos įtaką lotynų Amerikoje, kaip jis jau pamėgino gražinti Prancūzijos įtaką Azijoje ir į stengiasi įtvirtinti Europoje. Tai siekimas virsti nepriklausomu politiniu veiksmu šalia Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Sios kelionės metu dėmesį patraukia atsargumas žodžiuose stengiantis neįtempti santykių tarp Amerikos ir Prancūzijos.

DE GAULLE:

De Gaulle Meksikoje priimtas su dideliu entuziazmu, ypač kai jis prašėko ispaniškai. Tačiau pats de Gaulle pažymėjo, kad Prancūzijos ir Meksikos draugiškumas nesiekia niekam pakenkti.

PREZIDENTAS JOHNSONAS:

Prieš savaitę Amerikos atstovas Paryžiuje Bohlenas lankėsi Washingtone. Čia buvo numatytas atsargumas Amerikos santykiams su Prancūzija, neatšiekant nuo bendro Amerikos nusistatymo. Ir de Gaulle atvykus į Meksiką kovo 16 pataikytas buvo prezidento Johnsono

no pareiškimas, kuriuo pakartojo Amerikos išpareigojimą vykdyti Pažangos programą, paskelbtą prieš trejus metus prezidento Kennedy. Jei de Gaulle atvykimas gali būti suprantamas kaip Prancūzijos pastanga aktyviai įsijungti į lotynų Amerikos likimą, tai Johnsono pareiškimas rodo, kad J. Valstybės nesirengia iš jo trauktis.

SPAUDA:

Spaudoje jaučiamas tas pats atsargumas. Ji aiškino, kad lotynų Amerikos scenoje lengvai sutilps visi, kas tik norės palengvinti čia gyventojų padėtį. H. Tribune: būtų kvaila manyti, kad Prancūzijos prezidento buvimas į pietus nuo Rio Grande reiškia pavojų. Lotynų Amerikoje rūpesčių daug, jei

de Gaulle gali juos sumažinti — puiku. Ch. Sc. Monitor: de Gaulle invazija į vakarų pusrutulį prasidėjo. Jo dramatiškai nepriklausoma figūra randa atgarsio lotynų Amerikoje, kuri sveikins kiekvieną, atsistojantį prieš Jungtines Valstybes. Iš kitos pusės nėra jokio įrodymo, kad de Gaulle siektų blokuoti Amerikos programą Journal American pastebi, kad de Gaulle davė Meksikai 150 mil. Vertina, kad Prancūzijos prestižas labai didelis tarp atsilikusių valstybių. De Gaulle kelionės po 10 kraštų siekia sustiprinti įtaką užsienių politikoje. San-

tykius tarp Amerikos ir Prancūzijos aiškina kaip generolo išsiskaudinimą pirmiausia tuo, kaip anglosaksai elgėsi su juo karo metu ir po karo. Amerikos elgesys jam palikęs įsitikinimą, kad Amerika siekianti paversti Europą savo satelitu. Iš čia generolo pastanga būti nepriklausomam, nors ir dengiamam Amerikos atominė jėga.

Atsargumas, su kuriuo Amerikoje sekami de Gaulle veiksmai, pastebimas ir Vokietijoje, kuri savo ruožtu seka de Gaulle atstovų pasitarimus su Maskva.

JUNGTINĖSE TAUTOSE: siūlo atimti Sovietam balsą

J. Valstybės pareiškė nuomonę nekomunistinėm valstybėm,

HOFFAI 8 METAI

James Hoffai, šoferių unijos prezidentui, kuris algos gauna 75,000 metų, kovo 12 paskirta kalėjimo 8 metai ir 10,000 dol. už pastangas papirkti prielikčius Hoffa apeliuos. Paleistas už 75,000 užstatą. Laiko savo nuteisimą R. Kennedy kerštu jam.

CAMBODIA SKUBINASI

Cambodia savo neutralumą baigė. Kovo 15 paskelbė, kad gavo ginklų iš kom. Kinijos ir kad dabar Cambodijos ranka ištiesta draugiškai Kinijai, kuri padeda jai "išlaisvinti" iš Amerikos. Iš Amerikos Cambodia buvo gavusi 367 mil. Aiškinama, kad Sihanouk pramato kom. Kinijos įsigalėjimą pietų Azijoje, dėl to skuba iš anksto perbėgti į jos frontą.

kad Sovietų Sąjunga ateinančioje J. Tautų sesijoje negali turėti balso, jei nesumokės savo mokesčių. O Sovietai nesą sumokėję 71 mil. Aiškinimas, kad Sovietai negali balsuoti, ga-

li sudaryti konfliktą, dėl to stengiamasi J. Tautų sesiją nuleisti iki po Amerikos rinkimų. Toje sesijoje bus ir kitas opus klausimas: siūlymas priimti kom. Kiniją.

Prezidentas skelbia karą prieš skurdą

Prezidentas Johnsonas kovo 15 paprašė Kongresą 1 bilijono koval prieš skurdą. Jo pateiktas planas siekia ne labdaros, bet duoti darbą į rankas jo neturintiems. Pirmiausia numato jaunimą apmokyti ir paruošti specialybėm. Numatoma taip pat paruošti ūkius, kuriuos galima būtų parduoti šeimoms.

Kom. Kinija paskelbė, kad bėgliui iš Formozos, kuris pristatys lėktuvą U-2, duos 280,000 dol.

Alžiro gyventojų po tūkstantį kasdien pabėga į Prancūziją, išėskdami duonos ir darbo. Pabėgo jau 2 mil.

AMERIKA IR AZIJA

Cambodijoje kovo 10 Amerikos ir Anglijos atstovybės užpuolė demonstrantų minia, veliavą nuplėšė, automobilius vėdėdino, į Amerikos atstovybę įsiveržė, bylas sudraskė ir gatvėje išmėtė.

Taip pat iš Lietuvos

Pietų Afrikoje iš kalėjimo po 117 dienų paleista Mrs. Ruth Slowo atvyko į Londoną. Jos vyras Londone jau 9 metai atbėgęs. Abudu esą komunistai. N. Y. Times mini, kad advokatas Slowo esąs gimęs Lietuvoje.

VATIKANE:

Popiežius Paulius VI kovo 12 dalyvavo popiežiaus Pijaus XII bronzinės statulos atidarymo iškilnėse. Išskelė pop. Pijaus nuopelnus gelbstint kenčiančius nuo totalistinių režimų.

Papiežius Paulius kovo 16 priėmė tris Amerikos žydų atstovus, kurie reišė pageidavimą, kad būtų priimtas Vatiko II susirinkime pareiškimas prieš antisemitizmą. Popiežius užtikrino jiems pagarbą judaizmui ir norą bendradarbiauti.

Protestantų teologijos žurnalas "Christianity Today" paskelbė samprotavimus, kad žydams tenka atsakomybė už Kristaus nužudymą. Tai esąs istorinis faktas, ir 69 proc. protestantų tuo esą įsitikinę.

Rumunijos delegacija grįžo iš kom. Kinijos ir pranešė kovo 15 Chruščiovui, kad pastangos tarpininkauti tarp Maskvos ir Peipingo nedavė vaisių.

Vietname pereitą savaitę komunistai nušovė amerikiečių helikopterį. Žuvo 6 amerikiečiai.

Kelonė į mėnulį 3 asmenim atsieisianti ne 20 bilijonų, bet tik 2.

Prancūzija atominis bandymus Saharoje baigė. Tęs Pacifike.

Lenkijos kard. Wyszynskis kovo 15 pasmerkė valdžios pastangas įvesti gimdymo kontrolę. Ją palygino su nacių genocidu.

Malajijos ir Indonezijos derybos nutrūko. Abeji mobilizuoja.

Ruby gynėjo Belli elgesį teisme pasmerkė advokatų prezidentas North Seymour, palygindamas jį su cirko aktorium.

AR DAUG JŲ ŽYGIUOS Į ŠIAURĘ?

Karo išeitis nežinoma, kai pasipriešinimo dvasios pasigenda, nors Amerika pinigų negaili

McNAMARA IR KHANH. McNamara pasiryžęs laimėti, kad ir Vietnamo karą dabar ima vadinti McNamaros karu.

Apsaugos sekretorius McNamara, gen. Taylor, CIA direktorius McCone kovo 13 grįžo iš Vietnamo. Iš McNamaros ir prezidento pareiškimų aiškėjo: — Amerika tebeleiko, kad karas Vietname gali būti laimėtas. Amerika sustiprins paramą gen. Khanh — papildomais 50 milijonų. P. Vietnamo partizaniniai žygiai į šiaurės Vietnamą palengvintų karą su komunistų partizanais. Tačiau Amerikos kininės jėgos tam nesiangažuoja.

Tokis yra viešas nusistatymas. Jis padėties nekeičia ir palieka laukti, kad patys vietnamiečiai išspręstų savo likimą.

Kur link tas jų likimas rieda, rodo ligšiolinė istorija. Jų istorijos naujas veiksmas prasidėjo nuo 1954, kada Prancūzija karą dėl Indokinijos pralaimėjo ir tais metais Zenevoje buvo sutarta iš Indokinijos padaryti keturias valstybes: šiaurės Vietnamą, pietų Vietnamą, Laosą ir Cambodiją.

Po sutarties pirmiausia agresija prasidėjo iš šiaurės Vietnamo, kuris buvo komunistų žinioje. Komunistų judėjimas reišėsi dviem kryptim — Laose ir pietų Vietname. Kennedy vyriausybė padarė nuolaidą Laoso valstybę sutikdama paversti netutralia ir priversdama eiti į koaliciją su komunistais. Tai neatnešė tikėtos taikos ir Laosas vis labiau tenka į komunistų rankas. Cambodija buvo neutrali ir naudojosi Amerikos paramos. Nuo 1963 pabaigos nuo Amerikos paramos atsisakė ir šiuo metu paramą jau ima iš Sovietų ir kom. Kinijos — neutralumas virto draugiškumu komunistam ir nedraugiškumu Amerikai bei Anglijai.

Atkakliausias rungtnės eina dėl pietų Vietnamo. Karas ten eina 7 metai. Komunistų partizanai stengiasi pakirsti Saigono vyriausybės įtaką gyventojams. Prez. Kennedy vyriausybė pažadėjo remti pietų Vietnamo vyriausybės kovas, treniruodama kariuomenę, duodama pinigų ir ginklus. Rezultatai per 7 metus:

Šiaurės Vietnamo karių ir partizanų žuvo ir sužeista 74,000, pietų Vietnamo karių 41,000, amerikiečių žuvo 206, sužeista 815.

Paaikėjo 1961, kad komunistai stiprėja. Komunistai sukurstė vieną gyventojų dalį prieš vyriausybę — budistus. Amerika parėmė Vietnamo kariuomenės revoliuciją prieš vyriausybę 1963 lapkričio 1. Padėtis nepagerėjo. Priešingai, generolų juntai ėmus valdyti, komunistų agresija dar sustiprėjo. Antra revoliucija sausio 30 nuvertė generolus ir pastatė vieną gen. Khanh. Karas vis negerėjo, ir amerikiečiai ėmė baimintis trečio perversmo, kuris galėjo atnešti "neutralumą". Tai ir paskubino McNamarą vyktyti į Vietnamą jau ketvirtu kartu ir remti visom jėgom Khanh vyriausybę, kuri per metų laikotarpį žadėjo atstatyti pasitikėjimą tautoje.

O tas pasitikėjimas labai svyruoja, nes gyventojai yra priteruoti. U. S. News... mini amerikiečių iš Vietnamo, informavus: anksčiau Vietnamo vaikai mojuodavo rankomis amerikiečiam, dabar jie sukasi ir lenda į vidų. Jis pats pirkes kaime vištą, tai moteris paprašė, kad sakyti iš jos pavogęs; kitaip ji susilauks iš komunistų represijų. Kai McNamara atvyko, jį sutiko studentai su plakatais: "Į žygį šiaurėn!" Kai vieną pareigūną paklausė, kiek iš tų studentų sutiks dalyvauti žygyje, tas atsakė: "Nė vienas".

Esą ir kariuomenės moralė menka; ją sulaužė perversmai vienas po kito.

Ir lieka labai neaiškus atsakymas į klausimą: ar padėti išgelbės Amerikos pagausintas pinigus? O griežtesnių priemonių vengiama, kad nebūtų užkurtas didesnis karas.

PREZIDENTAS de GAULLE

RUBY TEISME: kaip teismas atrodė europiečiams

Jack L. Ruby kovo 14 Dalas teisme rastas kaltas ir veritas mirties bausmės už Lee H. Oswald nužudymą. Nuteistojo advokatas pareiškė, kad paduos apeliaciją. Iki apeliacinio teismo praeis mėnesiai. Advokatas Belli išpėjo, kad Ruby kalėjime gali būti nužudytas ar nusizudyti.

Teismas truko 8 dienas. Apklausti 66 liudininkai. Advokatas Melvin Belli stengėsi įtikinti, kad kaltinamasis buvo "laukinis idiotas", dėl to ir neatsakingas. Neįtikino tuo prielikusiųjų, kurių buvo 12, visi baltieji, visi protestantai, 8 vyrai, 4 moterys.

Teisme dalyvavo daug korespondentų iš Europos. Tikėjosi, kad bus atskleista paslapčių apie prezidento nužudymą. Nieko naujo jie neišgirdo, nei apie Oswald ryšį su Ruby nei apie Ruby ryšius su gangsterių gaujom. Tačiau "Weltwoche" korespondentas įdomiai vertina pačią teismo aplinką:

"Belli yra amerikiečių sensacingas advokatas, kuris savo nepaprastais pasisėkimais yra susikrovęs gerą turta... Pusiau šarlatanas, pusiau garbingas advokatas... Teismo salėje nėra jokio iškilmingumo. Teisingumas čia turi viešpatauti be jokių ceremonijų. Tik teismui vadovaujās teisėjas Joe Brown dėvi teismo drabužius. Kiti teismo dalyviai elgiasi, lyg jie sėdėtų bare. Valstybės gynėjas Wade rūko storą cigarą. Kaltinamojo gynėjas Belli — su kramtomąja guma burnoj — vaikščioja šen ir ten, kalbasi su žurnalistas ar su valstybės gynėju. Atrodo, niekas nežiūri rimtai į procesą, kuriame sprendžiamas gyvybės ir mirties klausimas. Texas piliečių 150 buvo kandidatai į prisiekusius, iš kurių buvo atrinkta

tik 12. Belli puolė su įnirtimu juos vieną po kito. Bet pagal taisykles jis tebegalėjo atmesti tik 15. Jis surado už gerus pinigų medicinos ekspertus, kurie jam liudijo, kad Ruby nebuvo psichiškai sveikas Oswald nužudymo metu". Belli gynimą korespondentas vertina kaip teisminį spektaklį, kuris

yra "prezidento Kennedy nužudymo gėdingas epilogas". Už tą spektaklį Belli pateiktik 15. Jis surado už gerus pinigų medicinos ekspertus, kurie jam liudijo, kad Ruby nebuvo psichiškai sveikas Oswald nužudymo metu". Belli gynimą korespondentas vertina kaip teisminį spektaklį, kuris

Warreno komisijoje, kuri apklausinėja prezidento nužudymo liudininkus, nieko naujo.

KUN. L. JANKUS "NUTEISTAS" UŽ AKIŲ 15 METŲ

Sovietų agentūra Tass paskelbė, kad kun. Lionginas Jankus Klaipėdoje "nuteistas" drauge su kitais penkais po 15 metų kalėjimo; vienas nuteistas 10 metų.

Gavęs žinią apie tą sprendimą vienas New Yorko radijo korespondentas paskambino kun. L. Jankui, kokia jo reakcija dėl to sprendimo ir ar jis paneigia jam skirtus kaltinimus. Kun. Jankus paaiškino: Nėra ko fantazijų nē paneigti; galima iš jų tik pasijuokti.

— Kokia dabar bus jūsų bendruomenės reakcija? — Manau, kad padidės aukos nukentėjusiem šelpti.

— Kiek tai atsilieps jūsų santykiams su jūsų dvasine vyresnybe? — Neturiu pretenzijų, kad mane kaip kankinį keltų į monsinjorus; mano santykių su mano vyresnybe toki dalykai negali keisti.

Vienas iš gaunamų atsiliepimų ryšium su visa šia istorija rašo: "Pagal sovietinį supratimą, gyvenimas kapitalistiniuose ir plutokratinuose Vakaruose yra kalėjimas. Tamsta

čia jau 20 metų. Taigi kalėjimo planą jau esi įvydęs 125 procentų."

Ryšium su vienu siuntiniu, gautu Balfe kovo 13, kuris buvo patikrintas atitinkamos įstaigos specialistų, Balfo direktorius kun. L. Jankus išpėjo aukotojus, kad siųsdami siuntinius Balfui, aiškiai pažymėtų siuntėją ir laiškų praneštų apie išsiuntimą. Kitokius siuntinius jis yra patartas palikti atitinkamiems specialistams patikrinti.

KUN. L. JANKUS PRIE SAVO "NUSIKALTIMO" ĮRODYMŲ. Balfas išdėliotas Sibiro maldos ir kun. Jankus tapo atrakcija fotokorespondentams. Lietuviškų trijų leidimų 10,000 egz., angliškų trijų leidimų 67,000, vokiečių kalba 45,000, olandų 450,000, italų dviejų leidimų 35,000, ispanų pirmo leidimo 15,000, antras taip pat išėjes, kinų 2,000. "Tai vienas iš mano nusikaltimų, dėl kurių esu teisiamas", pareiškė kun. Jankus korespondentams. "Dėl jų prisipažistų." Nuotr. V. Maželio.

Tėvynės vardu prašau didžiausią rusų mokslininką

Nikita Chruščiovas ir Stalino asmeninės sargybos viršininkas Bijski atvežė Kapitą į Kremlių pas Staliną. Dvidešimt minučių Stalinas ir Kapitza kalbėjosi ant keturių akių. Apie ką — nežinia. Tačiau išsėmanti Kapitza matė patenkintą Matytį.

Stalinas mokėjo pataikyti į Kapitzos jautriausią vietelę — ambiciją.

Susitikimas su kitu asmeniu paveikė Kapitzą dar labiau nei susitikimas su Stalinu. Ar tai buvo atsitiktinis dalykas, ar surežisuotas, kas ten sužinos. Bet vieną dieną Kapitzą atlankė Anna Aleksiejevna Krylova, jo senų laikų pažįstama, žinomo rusų matematiko dukterė, kuri tęsė toliau tėvo darbą. Atlankė antrą ir trečią sykį. Paskui dažniau ir dažniau. Kalbėjo apie reikalą paaugoti savo talentus tėvynei, kuri dabar labiausiai reikalinga tyrinėjimų atominėje srityje. Ar ne geriau jis padarytų, visai pasilikdamas tėvyneje?

Kai Kapitzos žmona pagaliau grįžo iš kelionių po savo buvusius dvarus, rado vyrą visai pasikeitusį.

Kas pagamino sovietam atom bombą (4)

Jis rodė vis daugiau ir daugiau susidomėjimo gyvenimu, bet vis mažiau ir mažiau susidomėjimo savo žmona. Ji buvo apsipratusi, kad jis labiau buvo pamėgęs laboratoriją negu ją, savo žmoną, bet jam tai lengvai atleisdavo. Bet dabar žmona buvo pakeitusi ne laboratorija... Po vieno kito pasišaukimo Kapitza pareiškė, kad jis numato savo jaunų dienų draugę vesti. Beliko Kapitza ir jo žmonai išsiskirti.

Palikusi vyrą ir už dvarus gavusi tik labai nežymų atlyginimą, Kapitza žmona į Londoną grįžo viena.

Grįžo betgi atlikusi tarnybą "tėvynei" — išgabenusi į Rusiją Piotr Kapitzą, "didžiausią rusų mokslininką".

Netrukus po apsilankymo Kremliuje Kapitza buvo pakviestas vėl pas Staliną — šiuo kartu jau į jo "dačą", už 35 kilometrų nuo Maskvos. Stalinas sutiko Kapitzą, dalyvaudantį ir Stalino vyriausiam saugotojui Bijskiui. Stalinas numatė greitai reikalus tvarkyti.

"Tai kaip, Piotr Leonidovič, jau apsisprendėte? Liksitės Sovietų Sąjungoje? Žinau, jūs galite būti bet kuo, tik jau ne komunistu. Jūs esate susirūstinęs ant mūsų dėl savo tėvo."

Stalinas paėmė nuo stalo ir padavė sveičiui paskaityti pagelstusį popierį.

Tai buvo čekos pranešimas apie Kapitzos tėvo generolo mirtį.

Jis buvęs išvežtas į Solovkų salą, ten pristatytas darbam prie kanalo, kuris turėjo sujungti Baltąsias marias ir Baltijos jūrą. Ten jis šiltine užsikrėtęs ir miręs. (Tikroji tiesa buvo kiek kitokia. Po Stalino mirties Chruščiovas suradęs dokumentą, iš kurio buvo matyti, kad generolas po keleto dienų nuo suėmimo čekos buvo sušaudytas).

"Aš suprantu jūsų skausmą — tęsė Stalinas — ir sunkumus jums bendradarbiauti su mumis. Revoliucijos eigoje buvo padaryta daug klaidų, bet aukos neturi teisės užmiršti savo krašto, ypač kai kraštas jų reikalingas. Tėvynės var-

du aš prašau didžiausią rusų mokslininką dirbti Rusijai".

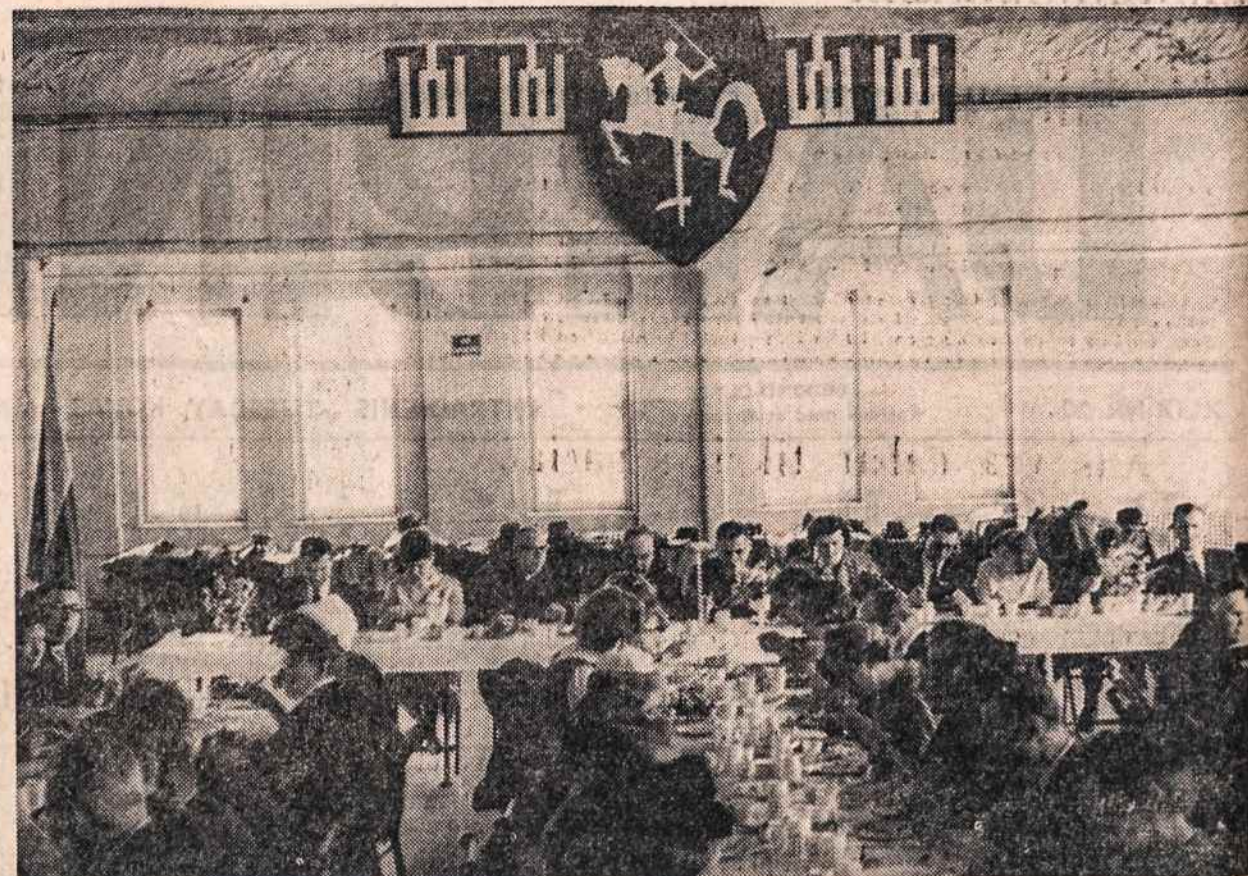
Kapitza momentui dar susigūžė, taryt bėgdamas atgal į savo praeitį. Paskui jis ištiesė Stalinui ranką tardamas: "Aš pasilieku".

Diktatorius išdėstė Kapitza milžinišką planą. Vyriausybė įsteigsianti fizikos institutą, kurio direktorium skiria Kapitzą. Jojo žinioje dirbs fizikai ir inžinieriai, kuriuos tik jis pasirinktų. Kreditai neriboti — šimtas milijonų rublių, tada tai buvo pasakiška suma.

"Aš jums sudarysiu darbo sąlygas, kokių joks mokslininkas pasaulyje neturi, — kalbėjo Stalinas, — jūs turite visiškus įgaliojimus. Aš pats asmeniškai apsaugosiu jus nuo visokių įtakų, nuo politinių įtakų, kurios jūsų darbą galėtų kliudyti".

Kapitza buvo sužavėtas. Stalinas jam pažadėjo viską, tik jis norės. Stalinas pavedė Andrei Zdanovui, tada Leningrado partijos sekretoriui ir polibiuro nariui, Georgi Malenkoviui, būsimajam ministrui pirmininkui, ir Lavrenti Berijai talkinti Kapitza, ko tik jis prašys (b.d.).

(Bus daugiau)

PHILADELPHIA, PA. Lietuvos vyčių surengtame šv. Kazimiero minėjime kovo 1 pusryčių metu šv. Kazimiero parapijos salėje. Nuotr. V. Grudzio.

Lenkai degtinės potvyny

Lenkijoje pernai išgėrė 118 mil. kvortų degtinės, vyno ir alaus. Vienam gyventojui, suaugusiam, moteriai ar vaikui, atsiėjo po 4 kvortas. Kai kuriose įstaigose kontrolieriai susidomėjo, kodėl tiek daug rašalinių ant stalo yra tuščių. Paaiškėjo, kad jas tarnautojai vartoja vietoj stiklelių. Kitoje įstaigoje, prausykloje iš kranelio vietoj vandens tekėjo degtinė. Varšuvos radijas skelbė, kad Zeliona Gora darbininkai per tris mėnesius praleido 130,000 darbo valandų, daugiausia dėl girtavimo. Spauda skelbė, kad 80 proc. huliganizmo nuotykių tenka priskirti alkoholiui. Gdynėje statistika rodė, kad tarp 5000 jaunuolių nuo 7 iki 14 metų amžiaus 42 proc. geria atsitiktinai, o 20 procentų dažnai.

Informaciją laikraštis baigia vertinimu: "Chicago žurnalistų išdinininkas nepagalvojo, kad ne į tą langelį jis kreipiasi pagalbos. Amerikos lietuviai kovoja prieš sovietų imperializmą, Lietuviai negali remti Vieniybės, kai Narkeliūnaitė nuvedė Vienibę rusiško imperializmo tarnyboje. Paramos jai reikėjo kreiptis į tuos, kuriems Vieniybės tarnauja".

"Gal būt, jie mane nuteis iki gyvos galvos kalėjime. Kokį juokai! Jei aš būčiau likęs tenai, aš jau būčiau negyvas prieš dešimtį metų", kartoja laikraštis kun. Jankaus pareiškimą. "Mano vyskupas (V. Borisevičius) man kalbėjo, kad jeigu mes abu liksimė Lietuvoje (1944), tai aš būsiu pirmas sušaudytas, nes esu jaunas ir tvirtas, bet jeigu jis mane išsiųs į Vokietiją, tai pirmas jis bus sušaudytas, o aš dar galėsiu tarnauti žmonėm. Jis buvo teisus. Komunistai paskelbė 1946, kad jis buvo nuteistas mirti ir sprendimas įvykdytas. Tai buvo 1946, o dabar 1964 jie prisirengė mane teisti ir pasmerkti".

VELIAVOS ir sargybos pamaldų metu kovo 1 šv. Kazimiero bažnyčioje Philadelphijoje. Iš k. į d. Lietuvos vyčių, Tautinė trispalvė, šv. Kazimiero veteranų posto, JAV Nuotr. V. Grudzio.

APIE KUN. L. JANKAUS "TEISMA"

Kun. L. Jankaus byla už akių Klaipėdos komunistiniame teisme plačiai svarstoma *The Tablet* pirmame ir paskutiniame puslapiuose, o taip pat redaktoriaus vedamajame.

"Gal būt, jie mane nuteis iki gyvos galvos kalėjime. Kokį juokai! Jei aš būčiau likęs tenai, aš jau būčiau negyvas prieš dešimtį metų", kartoja laikraštis kun. Jankaus pareiškimą. "Mano vyskupas (V. Borisevičius) man kalbėjo, kad jeigu mes abu liksimė Lietuvoje (1944), tai aš būsiu pirmas sušaudytas, nes esu jaunas ir tvirtas, bet jeigu jis mane išsiųs į Vokietiją, tai pirmas jis bus sušaudytas, o aš dar galėsiu tarnauti žmonėm. Jis buvo teisus. Komunistai paskelbė 1946, kad jis buvo nuteistas mirti ir sprendimas įvykdytas. Tai buvo 1946, o dabar 1964 jie prisirengė mane teisti ir pasmerkti".

Redakcijos vedamasis pažinti ir kun. L. Jankaus teismą kaip į vieną aktą iš Sovietų dabar pagriežtintos kovos tikėjimą. Primins dabar sovietų sudarytą "ateistinio mokslų institutą", laikraštis rašo: "Viena to instituto programos dalis yra apkaltinti tikėjimą atstovus žiauriai nusikaltimais. Dėl to lietuvius kungas — uolus, mokslingas ir džiūli labdaringas vyras — yra vienas iš tų kaltinamųjų. Jis gal būt, bus pasmerktas už akių kaip nusikaltėlis už nusikaltimus, kurių jis niekad nėra padaręs".

Redaktorius sovietų kovą prieš tikėjimą susieja ir su tikininkais Amerikoje. "Amerikos institutas turėtų atiduoti garbę Herman Shumlinui, kuris einant tuo pačiu keliu: jo suorganizuotas vaidinimas pasmerkia tikėjimą pat tikėjimo vadą popiežių jų XII kaip kriminalistą — Shumlino žodžia i—, nors mirė prieš šešeris metus".

Pagal planą butų trūkumas turi būti pašalintas 1970. Kokiais butais norima aprūpinti gyventojus, rodo Armenijos sostinės Erevano paskelbtos taisyklės: dviejų kambarių butas skiriamas 4-5 asmenų šeimai, vieno kambario 3 asmenų šeimai, 3 kambarių 6 asmenų šeimai.

SPAUDA

KAS REMIA KOMUNISTŲ FRONTĄ

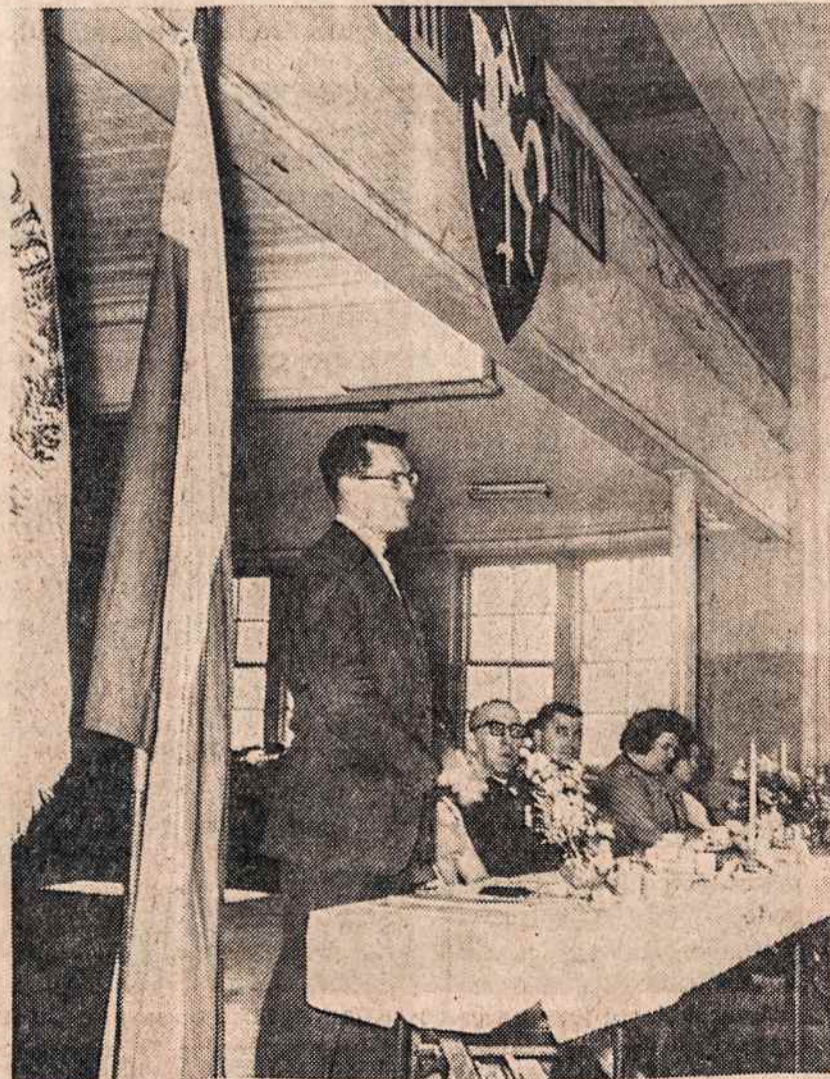
Vienybėje kovo 4 pirmame puslapyje paskelbta "Vienybės" rėmėjų ir bendradarbių Chicagoje rezoliucija, kurioje Vienybės laikraštį vadina "vieninteliu lietuvišku laikraščiu pasaulyje, skiriamu pirmoje eilėje informacijai, o ne kokios ideologijos skleidimui". Tačiau prieš tuos žodžius buvo kiti, kurie kaip tik skelbė Vienybės "ideologiją" — šiuo metu rūpintis lietuviybės išlaikymu, o apie Lietuvos pavergimo klausimus tada kalbėti, kai "susiarys palankesnė tarptautinė padėtis..." Kai su tokia "ideologija" kiti nesutinka ir mano, kad nepalankiausias padėtis metu kaip tik reikia sustiprinti kalbas ir reikalavimus Lietuvai laisvės; kai kiti daro priekaištus dėl to Vienybei, tai Chicago rėmėjai tuos priekaištus dėl "Vienybės užimtos pozicijos Lietuvos atžvilgiu" išvadino "nešvarios konkurencijos, ignorancijos ar tiesiog liguistos fantazijos išdava".

Kas yra tie narsių žodžių sakytojai, kaip toji rezoliucija atsirado Chicagoje, aprašė *Naujienos* kovo 5 str. "Kas remia komunistų frontą?"

"Praeitą šeštadienį (vasario 29) Narkeliūnaitė turėjo atvykti į Chicago... Edvardas Sulaitis išsiuntinėjo visą eilę kvietimų. Jis kvietė Narkeliūnaitės darbui pritariančius žmones. Vasario 29 d. vakare Sulaičio kviestieji rinkosi, rinkosi, rinkosi, kol atėjo laikas pradėti susirinkimą. Sulaitis apgailėstas, kad pati Narkeliūnaitė negalėjusi atvykti į Chicago.

"Daugeliui įdomu patirti, kas susirinko ir kiek jų buvo. Iš viso suėjo penki žmonės. Štai jų pavardės: Edvardas Sulaitis, Brazdžionis (cicerietis), Jokubaitis ir Zalatorius (Naujienose kovo 9 Balyz Brazdžionis marketparkietis išpėjo, kad jis ten nedalyvavo ir kad jo nepainiotų su Brazdžioniu ciceriečiu). Penkto pavardės neteko patirti, tai buvo senas bridgeportietis, dažnai užeinantis į Lietuvų Auditoriją...

"Nepasirodžius Narkeliūnaitėi, susirinkimo organizatoriam teko aiškinti pasitarimo tikslus. Iniciatoriai prašė patarimo, kas daryti, kad sustiprinus laikraštį Vienybę. Nė vienas atvykusiame neatėjo į galvą jokia mintis, kaip pagerinti, sustiprinti Tysliavienės laikraštį. Visi tylėjo. Tada nepažįstamas se-

LIETUVOS VYČIŲ vicepirmininkas Juozas Janulaitis skaito paskaitą apie šv. Kazimierą Philadelphijoje. Nuotr. V. Grudzio.

KONGRESM. GLEN LIPSCOMB (v.) su rezoliucijų komiteto nariais: dr. Brinkiu (d.), Z. Brinkienė ir amerikiečiais Bill Nelligan, Phil Bardos. Nuotr. L. Kancausko.

Rusai vėl rengia rašybos reformą

Večerniaja Moskva pranešė, kad kitais metais numatoma rašybos reforma. Didžiausia reforma būsianti atsakymas nuo dviejų raidžių tam pačiam garšui. Pvz. vietoj komunist bus komunist, vietoj appetit — apetit. Iš 1,200 žodžių, kuriuose vartojamos dvi tos pačios raidės,

dės, busią palikta tik 12 — tokiose kaip Rossija ir kituose tikrinuose daiktavardžiuose. Žodžių galūnės minkštinamasis ženklas po priebalsio būsias taip pat nerašomas. Kai anksčiau buvo išmestas kietumo ženklas (tverdyj znak), tai esą atspausdinus Tolstojaus "Kara ir taika" buvo sutauptyta 70 puslapių. Kiek dabar sutauptys, pavyzdžių nenurodo. Bet sakoma, kad busią sutauptyta daug popierio "kovoje už sovietinę pažangą".

De Gaulle planas?

De Gaulle kovo 11 pareiškė, kad Kipro konstitucija turėtų būti keičiama, nes graikai ir turkai negalėsia sudaryti vieną valstybę. Diplomatai spėlioja, kad tas pareiškimas reiškia de Gaulle pasisakymą už turkų repatriaciją iš Kipro salos.

DARBININKO SKAITYTOJAM

DARBININKO administracija labai prašo neuždelsti atsilyginti už laikraštį. Raginimas sudaro naujas nereikalingas išlaidas.

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1964 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiems skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS

Elina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Stralpanius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti stralpaniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kas yra dabar tikrieji naciai?

Naciai arba nacionalsocialistai buvo Hitlerio valdžios partija Vokietijoje. Ji rėmėsi nacionalizmu ir socializmu, bet abu tie ramsčiai susiplakė į vieną: vokiškąjį imperializmą, kuriuo buvo siekiama užimti daugias Europos viduryje dūsta be erdvės (Volk ohne Raum).

Erdvei laimėti pradėtas karas, o karo metu naikinta kuo daugiau kitų tautų, kad liktų tuščios vietos. Žydai buvo masiškai žudomi kaip "negryna rasė", bet ne jie vieni nukentėjo. Kacetūs pripildė visos tautos, kurias tik naciai užvaldė. Antai, Flossenburgo kacetė, kur žuvo apie 73,000 žmonių (žydų apie 3000), statistika rodo 18 tautų. Toks pat tautų margumynas pasirodė kitų kacetų sąrašuose.

Nacizmas nėra buvęs tik rasis genocidas, nukreiptas specialiai prieš žydus, bet visuotinis, novijęs visas tautas. Kitos tautos buvo naikinamos arba dėl to, kad norėta ištuštinti jų gyvenamoji žemė (pvz. lietuvių tauta buvo numatyta iškelti ir išblaškyti Rusijos plotuose), arba dėl to, kad buvo priešintasi nacių okupacijai ir ideologijai.

Nacizmas yra žmogžudiška kitų tautų neapykanta vardan savo tautos. Tačiau toks pat nusikaltimas gali būti daromas ne vien tautos ar rasės, bet ir klasės vardu. Nesvarbu, kokiu vardu pasivadina viena žmonių grupė ir nusistato kerštauti ir žudyti kitos grupės žmones. Genocidas bus toks pat: rasis ar klasinis, nacinis ar komunistinis.

Komunistai (bolševikai) dabar sudaro Chruščiovo valdžios

partiją Rusijoje. Jie remiasi socializmu ir internacionalizmu, bet abu tie ramsčiai sulipę į vieną: rusiškąjį imperializmą, kuriuo siekiama rusų tautai daugiau erdvės ir jėgos. Bolševikai nešūkauja, kad rudų tautai stinga gyvenamo ploto, nes pačioje Rusijoje yra daug negyvenamos žemės. Jie klykauti, kad yra supami ir dusinami vadinamojo kapitalizmo, kad norima užsmaugti jų vedama pasaulinė revoliucija.

Revoliucijos vardan yra jau išžudyti milijonai žmonių. Aukų skaičius toli prašoka buvusias vokiečių nacių žudynes. Žmonių kaukuolėmis nuklotas visas šaltasis Sibiras. Juozas Miklovas gerai yra pasakęs Vasario 16 proga: jei naciai vokiečiai būtų turėję Sibirą, jiems nebūtų reikėję kacetų. Nusikaltimai būtų buvę uždengti.

Nusikaltėjis, koks jis bebūtų, ramios sąžinės neturi, užtat jis pats šaukia, kai jo aukos tyli. Taip šaukia bolševikai arba komnaciai (komunistiniai naciai), norėdami užrėkti, kad tik tai kiti yra žudę ar žudo, bet ne jie. Tai propagandai jiems geriausiai pritinka kitus kaltinti dėl masinių žydų žudynių, nors bolševikai patys žydus trėmė į Sibirą ir žudė. Dabar prisidengia vadinamom "spekuliacijoms" ir kitom bylom.

Versti kitiem kaltę už žydų žudymą bolševikam labai paranku. Net ir melagingas balšas toli eina ir randa atgarsio, nes žydai yra išplitę į visą pasaulį. Tačiau žinantieji tikrus faktus gerai mato, kad dabar yra tikrieji naciai — žudikai, dabar nepasodinti į pasaulinio teismo suolą. Tai komunistiniai naciai arba komnaciai — Lenino, Stalino, Chruščiovo partija.

Ar lietuviai buvo nepriklausomi tikrai 1918-1940 m.

Kelios pastabos dėl Alto veiklos ir informacijos

Viešosios opinijos neatleidžiama, Amerikos Lietuvių Taryba (Altas) maždaug prieš pusantų metų leidosi į tam tikras reformas; papildė centro sąstatą, perredagavo statutą ir suorganizavo darbą koordinuojantį Alto biurą. Spauda ir visuomenė šias reformas sveikino, nors didelių vilčių į jas nedėjo. Pasirodė, kad atsargumas buvo vietoje — reformos nieko nauja neatnešė. Sąstatai papildytas, bet senoji Alto vadovybė ir toliau tebėra, S. Rauckino žodžiais kalbant, apsidraudusi kvalifikuotos daugumos garantijomis ir pasiryžusi nesiskaityti su viešosios opinijos nusiteikimais. Statute jokių patobulinimų neįvesta. Senasis statusas buvo pramates kasmetinius Alto skyrių atstovų suvažiavimus. Naujajame jie pramatyti kvesti tik tada, kada Alto centras matys reikalingą. Alto centras nesilaikė senosio statuto, kas patikės, kad jis suvažiavimus kvieštų, remdamasis naujuoju Vargu laisvajame pasaulyje yra kita organizacija, kuri skyrius paliktų tokioje bėteiseje padėtyje, kaip mūsų šalis Altas.

Didelių vilčių buvo dėta į Alto biurą. Jo suorganizavimui daugiausia ir reklamos duota, ir pažadų. Tačiau pusantų metų veiklos balansas skurdus. (Tą skurdumą gali paliudyti ir toks faktas, kad per pusantų metų ši įstaiga neišmoko savo pavadinimo taisyklingai rašyti — vis pasirašo "Alto Biūras") Rodos ir apmokamą tarnautoją ten turi, tačiau to biuro pranešimai prilygsta seniesiems komunikatams, kurie kadaise išeidavo iš Halstedo gatvės, kai Albinas Morkus juos redagavo. Biuro veikloje nematyti nei organizuojančios rankos, nei inspiruojančios dvasios nei reikalingos patirties. Pav. po 1963 metų Vasario 16 minėjimo Amerikos Kongrese Alto biuras paragino visuomenę padėkoti Kongrese kalbėjusiems senatoriam ir kongresmanam. Paduotas ir kalbėjusių sąrašas. Viskas atgalia ranka padaryta: sąrašas nepilnas, prie pavardžių dažniausia nepridėti vardai, nepažymėtos valstybės, kurias kalbėjusieji reprezentavo. Pilna žodžio prasme, — tikras "Biuro" darbas.

Šiais metais Alto biuras tarsi ėmėsi iniciatyvos Nepri-

klausomybės šventės minėjimui priimamas rezoliucijas nukreipti viena linkme. Paruošė 5 rezoliucijų projektus ir išsiuntinėjo Alto skyriams. Kaip dažnai ir kiti Alto vardu duodami pareiškimai, taip ir prie šių projektų prijungtas lydraštis pradamas keistu pasiaiškinimu: kadangi "daug kas kreipėsi į mus..." Ar mūsų vadojai turi su direktyvomis tik tada pajudėti, kai eiliniai kovotojai savo užklausimais nebeduoda ramybės? Apie skurdžią lydraščio kalbą ne kalbėti netenka.

Skaitome paruoštus projek-

tus. Visi silpnoki. Tačiau Altas tikrą nuoskaudą lietuviškiems interesams daro, siūlydamas ir rezoliucijas įtraukti tokius pareiškimus, kaip: "Whereas, Lithuania, the land of our ancestors, enjoyed a free and independent existence from 1918 until June 1940..." Pagal šitą pavyzdį minėtas teigimas bent kelis kartus įtrauktas į Kongreso darbų knygas (žiūr. 2813, 2865, 2867 p.p.) Taigi, mūsų Altas, kovodamas už Lietuvos laisvę, skelbia, jog mūsų protėvių žemė laisvu ir nepriklausomu gyvenimu džiaugėsi tik 1918-1940 laikotarpyje.

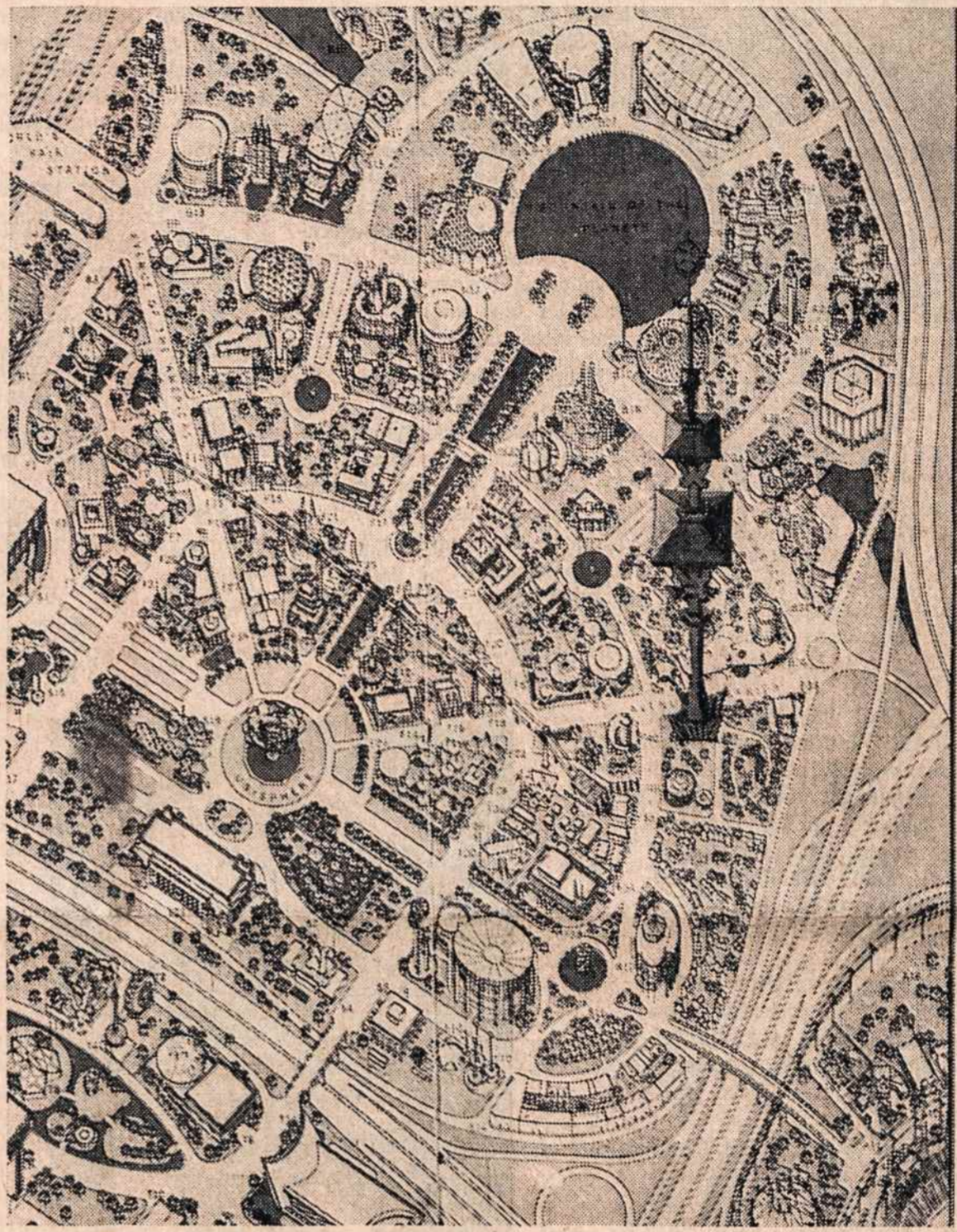
Skaitome senatorių ir kongresmanų pasakytas kalbas JAV kongrese vasario 17 ir vėliau. Jie Lietuvos valstybinio gyvenimo pradžią kelia į Mindaugo laikus. Ačiū Dievui, yra veiksmų, kurie juos jau keleri metai aprūpina tikslesne informacija, kaip Altas.

Sen. Thomas Dodd kovoja už Lietuvos teisinės tikrovės žalojimą Amerikoje leidžiamuose žemėlapiuose ir vadovėliuose, ar gi teks kreiptis į jį, kad darytų intervenciją Altui dėl Lietuvos istorinės tikrovės žalojimo? Taip pat Alto paruoštuose

projektuose vartojamas "Declaration of Independence" terminas yra ir netikslus, ir mūsų reikalui nenaudingas. Lietuvos Taryba savo 1918.II.16 aktu Lietuvos nepriklausomybę ne paskelbė, bet atstatė. Kai kurie kongreso nariai ta prasme geriau informuoti už Altą ir naudoja "the restoration of Lithuania's independence" terminą (palyg. Kongreso darbų knygas 2864, 2865, 2870 p.p.).

Skaitydami Alto paruoštus projektus, galime pastebėti dar vieną charakteringą dalyką: savo rezoliucijose Altas sąmoningai vengia priartėjimo prie pabaltiešių rezoliucijų JAV Kongrese sąjūdžio. Vėl vartome Kongreso darbų knygas. Virš 20 senatorių ir kongresmanų Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo metu Kongrese reikalavo Pabaltijo laisvės reikalui įneštas rezoliucijas priimti, daugelis jų rezoliucijas iš naujo pakartoto. Mūsų gi Altas nuo to sąjūdžio atsirboja, tarsi nuo Lietuvos priešų darbo. Po minėjimo, spaudoje skelbdami senatorių ir kongresmanų kalbą ištraukias, Alči žmonės rūpestingai išrankiojo vieteles, kur nebūtų prisiminta kongresnių rezoliucijų.

Tegu pati visuomenė iš tų faktų daro išvadas. Reikia, žinoma stebėtis, kad tam tikra visuomenės dalis dėl šventos ramybės reikalauja tylėti. Bet po švento tylėjimo ateina šventa mirtis. K.J.

PASAULINĖS PARODOS plane matome vietą, kur bus pastatytas ir liks stovėti lietuviškas kryžius.

Kryžius pasaulinėje parodos aikštėje

New Yorko parkų priežiūros vadovybė vieniems lietuviams iš 30 kitų tautų leidžia pasaulinės parodos aikštėje pastatyti nuolatinį paminklą, kuris Flushing Meadows, Long Island, parką puoš ir po dvejų metų pasaulinei parodai užsidarius.

Sis lietuviškas kryžius bus vienintelis pavergtųjų tautų ženklas šioje Pasaulinėje Parodoje, nes atskirų tautinių paviljonų parodoje nebus; tik valstybiniai.

Tas mūsų kryžius bus simbolis laisvės šauksmo mirusiųjų ir mirstančiųjų už Lietuvos Laisvę. Kryžiaus pastatymas pasaulinėje parodoje yra visų savo tėvynę mylinčių lietuvių itin svarbus Lietuvos pagarsinimo reikalas, nes numatoma, kad Pasaulinė Paroda aplankys net 70 milijonų svetimtųjų lankytojų. Tuo būdu bus geriausiai pastatarnauta Lietuvos bylos iškėlimui pasaulio akyse.

Kai kas klausia, kodėl statomas kryžius, o ne koks kitas paminklas. Kryžius geriausiai išreiškia Lietuvos kančią ir rodo lietuviško liaudies meno turtingumą bei originalumą. Todėl pirmoje eilėje ir buvo gautas tokiame paminklui statyti leidimas. Be to, pasaulyje Lietuva geriausiai žinoma kaip Kryžių žemė.

Paminklo projektą paruošė gerai žinomas mūsų architektas Jonas Mulokas. Gamybos darbai atliekami Valerijono Šimkaus sodyboje Chicagoje. Jie jau baigiami. Paminklas bus nugabentas į pastatymo vietą New Yorke.

Kryžius bus papuoštas puikiais lietuviškais liaudies ornamentais. Bus 8 simboliškos Lietuva vaizduojančios statulėlės, kaip antai, Partizano Motina, Vytautas Didysis ir k. Paminklo aukštis — 30 pėdų, kas lygu trijų aukštų namui. Tai didingas, iš toliau akį patraukias paminklas.

Statybos išlaidos atsis 4000 dolerių. New Yorko pasaulinės parodos lietuvių komiteto pirm. prof. Jokūbo Stuko

(nukelta į 8 psl.)

KURKĖ

LUIS COLOMA

— Kas per puiki tema Anakreonto lirai! — sušuko sužavėtas don Recaredo. — Kepuraitė, numegzta gražiausias ir linksmiausias iš Betiso nimfų, Paquito rankelėj! — Labai graži! — tarė Paquita. — Aš numegsiu kepuraitę, o tamsta ją apdainuosi Anakreonto lira. Ar tas ponas — tamstos kolega iš banko? — Prisiekiu vienuolika tūkstančių mergelių, Paquita! Anakreontas — tarnautojas banke! Tai šitai juokauji iš didžio graikų poeto? — Aš? Dieve gink! Man galva pramušta eilėm ir poetam! Ar tikėsi tamsta, kad visados venkiu, skaitydama: "Neužaugos don Peligrado Gyvata ir nuotykius". — Ar tai ne Anakreonto eilės? — Paquita, dėl Dievo! — sušuko don Recaredo. — Dievaičio Momo vaidinim! gerbk didžio poeto atminimą! Jis mirė tikrai ypatingai mirtimi... Paspringo vynuoge... — O, smaguris! — Kodėl jam niekas neniuktelėjo kumsčia į sprandą? — Kaip tik niuktelėjo.. Bet vis dėlto jis mirė Samo saloje, eidamas aštuoniasdešimt penktus metus amžiaus. — Visa tai labai graži. Bet nesuprantu, kodėl jis negalėjo parašyti eilių apie Don Peligradą. — Paquita, Paquita! Ką šneki? Matau, jog būtinai turiu tau duoti perskaityti Anakreonto odų vertimą, kad ir toliau nedarytum tokių apverktinų klaidų. — Dabar negaliu... Skaitau Bertoldą ir mėgstu sistemą skaitant. — Duok jas man, don Recaredo, atmintinai jas išmoksiu, — tarė maivydama Ritita. — Beje, kalbant apie eiles, tamsta juk turėjai man perrašyti tą sonetą, kurį sukūrė "Dajadegiu". Jis puikus!... Eime į kabinetą... Tamsta turi tai tuojau padaryti, nes mirštu nekantrumu, taip noriu jį atmintinai išmokti. — Don Recaredo su Ritita nu-

ėjo į kabinetą. Doras seniukas ėmė perrašinėti savo sonetą ant grafienės rašomojo stalo. Ritita skaitė per petį, kartodama prie kiekvienos eilutės: "Puiku!" "Zavinga!" Paskui jį perskaitė "Linksmybės klube", perdėtai deklamuodama, o kada jai pasirodė, kad dirva jau yra pakankamai parengta, ėmė jį prašyti, vaipydama ir gerindama, kad pusiaugavio sekmadienį leistų pakartoti praėjusio antradienio laikrodinį sąmokslą. Bet don Recaredo, užkišęs plunksną už ausies, pasirodė nepajudinamu Katonu. Pirmą kartą jis nusileido iš silpnybės ir antrą kartą nenorėjo nusidėti iš piktos valios. Ritita spyrė, prašė, grasino, bet don Recaredo, nepalenkiamas savo kilniame pasiryžime, visą laiką kartojė: — Negalima, Ritita, negalima! — A! — sušuko perpykusi Ritita. — Niekad nemaniau, kad tamsta galėtum būti toks nemandagus! — Pareiga turi eiti prieš mandagumą, gražioji Ritita! — Ir toks siauras! — Tą tu pirma man sakai! — atrėmė įsižeidęs don Recaredo. — Bet visi taip galvoja! — atrėžė Ritita. Ir, majestotingai atsukusi nugara, ji išėjo palikdama jį

su plunksna, užkišta už ausies, ir sonetu "Dujadegiu" rankoje. Prie kabineto durų jos laukė Candideto. — Ir ką gi jis pasakė? — jis nekantriai paklausė. — Kad ne! kad niekad to neleis. Jaunas karininkas stipriai treptelėjo koja ir liepiamai sušuko: — Bet juk to būtinai reikia, Ritita. Ji nuleido akis, užraudo ir keistu balsu tyliai pakartojė: — Būtinai! — DIDŽIOS portretų galerijos viduryje buvo pastatytas pusiaugavio puodas, panašus į salioninį sietyną. Jis susidėjo iš dvylikos puošniai auksuotų gausybės ragų, kurie žemesnėje dalyje jungė tarpusavyje galais, o aukštesnėje išsiskyrė gražiai gėlėmis papuoštomis taurėmis. Iš to originalaus žirandolio vidurio iki žemės kybojo gausybė įvairiaspalvių kaspinių, iš kurių tikrai vienas buvo sezamas, atverias puodą. Visi kiti buvo taip lengvai prišti, kad, tik tik truktelėjus, pasiliktų rankoje. Buvo susitarta, kad slaptingasis kaspinas bus žydras ir kad don Recaredo, grafienės nurodymais, ji sumaniai pažy-

mės taip, kad Blanquita galėtų jį pažinti. Dvylika ponių ir dvylika ponų, apsirengę Karolio IV laikų rūbais, didžiamame geltoname salone turėjo šokti tą menutę, kuris buvo baltiaus tikslas. Adelina Peralta, kuri amžinai troško atkreipti į save dėmesį, pasisūlė, politiniam koloritui sustiprinti, padainuoti, persirengusi piemenėle, gitarra akompanijuojant, dvi tu laikų tautines daineles: "Antelę" ir "Aksominį palaidinuką". Ta programos dalis jau turėjo būti atlikta pereitą antradienį, ir ta uoli ispanė pasinaudojo ta proga užsisakyti Andaluzijos piemenėlės rūbus Paryžiuje. Bet kadangi užsakyti rūbai laiku neatėjo, tai Adelina turėjo atidėti kitai progai savo patriotinių jausmų parodymą ir savo siuvėjos skoni.

Paskutiniu momentu atsitiko ypatingas dalykas, kuris davė progos gausiem spėliojimam. Candideto ir Ritita griežtai atsisakė dalyvauti menuete, užleisdami savo vietas Adelinai ir Federikui Bobbones. Kada jų klausė, kodėl jie taip staiga pakeitė savo nusistatymą, — tai labai atrodė iš anksto apgalvota, — jie atsakinėjo išsiskindėm, aiškines įvairiomis klūdimis. Tačiau jie primygtinai reikalavo, kad pusiaugavio balius sujungtų abidvi pramogos

(Bus daugiau)

MOTERŲ PASAULY

ELENA KUDABIENĖ — REŽISORĖ IR AKTORĖ “Atžalynui” atvyksiant į New Yorką

Mėginant nupiešti portretą lietuviškos moters, gyvenančios šiaurės Amerikoje, imtumėme lapą popieriaus, anglies gabalą, ir vaizdas būtų maždaug toks: ji paruošia pusryčius, išleidžia vyrą į darbą, vaikus į mokyklą, valo kambarius, ruošia priešpiečius, skalbia, tvarko, verda pietus, ir t.t. Pagaliau, vakare ji atsideda žiūrėti į tą nelemtą dėžę — televiziją.

Elenai Dauguvietyte-Kudabienė šis paveikslas beveik tinka. Skirtumas tik toks: užot vakare atsidedus prieš televiziją, ji kelis kartus į savaitę išskuba į repeticijas, posėdžius. Kitus vakarus praleidžia prie telefono, ieškodama naujo “talento”, rūpindamasi dekoracijomis, kostiumais, “savanoriais” (kurie, kažkodėl, tampa savanoriais beveik nežinodami, kaip jie ten pateko!) ir visokiais kitokiais reikalais.

Kai, pagaliau, veikalas išrinktas, artistai surasti, rolės paskirstytos ir skaitymas prasideda — tada ir vaikams tenka pusryčius patiems pasiruošti ir vyro pietus kartais šalti. Kudabienė šeima nusipelnė šio tokio medalio už jų pagalbą ir kantrybę; ypač, kai tas telefonas suskamba tuo laiku, kada visi normalūs žmonės jau ruošiasi miegoti...

Galima pavargti, tik pagalvojant apie jos dienotvarkę. Ir aišku, paskutinę minutę prieš pat generalinę repeticiją kas nors įvyksta; atrodo, kad visos pastangos, visas darbas, rūpestis nueis vėjais. Bet, kai galų gale užuolaida nusileidžia po paskutinio veiksmo, premjera praeina gan sklandžiai — Elena Kudabienė lieka daugiau nustebusi, negu visi kiti.

Ši darba ji dirba jau apie penkiolika metų. Hamiltono mėgėjų grupė “Aukuras” per tą laiką pastatė keturiolika veikalų, neminint daug įvairių pasirodymų, šupinių, minėjimų ir gastrolių.

Jos talentas yra įgimtas. Teatras jos kraujuje. Grimas, dekoracijos, kostiumai, šviesos — jos kasdienė kalba. Pridėk prie to energingą asmenybę, pasiryžėlio sielą, humora, norą peržengti visokias kliūtis, drąsą pasiginčyti su vadinamais “meno žinovais” ir kritikais. Be šio stipraus pagrindo “Aukuro” liepsnelė ilgai neišsilaikytų.

1932 metais E. Kudabienė buvo pakviesta dalyvauti “New Canadian Theatre” Toronte, pastatyte John Van Druten “I Remember Mama”, anglų kalba. Jai paskyrė pagrindinę rolę — Mamos. Bet dėl laiko

trūkumo (repeticijos Toronte, keturiss kartus savaitėje) turėjo atsisakyti. Atliko tetos Siegriedos rolę. Be to, dalyvauja būsimoje (ir labai laukiamoje) lietuviškoje filmoje (Birutės Pukelevičiūtės “Aukštinė žąsis”), kuri statoma Montrealyje.

Paskutinė pastanga (kaip paprastai, kiekvienas naujas veikalas būna jau “paskutinis”) — “Atžalynas” — vertas net ir daugiau pagyrų, nes ji pajėgė įtraukti mūsų augantį “atžalyną” — jaunuosius mėgėjus, kuriems jau lengviau išsireikšti anglų kalba, negu lietuvių. Su mėgėjais dirbti niekad nėra lengva, bet kai tenka taisyti veikėjų tarseną, stengiantis išvengti angliško akcento, reikalinga daug kantrybės.

Zinoma, “Aukuro” nebūtų ir be pasišventusių mėgėjų. Keli iš jų dalyvauja “Aukuro” nuo pat jo pradžios. Kaip ir visur, “nubyrėlių” pakanka. Tiesa sakant, teatro darbas reikalauja daugiau laiko ir pasiryžimo, negu chorai ar tautiniai šokėjai. Po repeticijų kiekvienas dalyvis turi savo rolę namo nusinešęs išmokti, dailinti, išgiltinti.

Reikia tikėtis, kad naujasis “atžalynas”, įsijungęs į “Aukuro”, nenusigąs to sunkaus darbo ir toliau džiugins mus savo pasirodymais scenoje.

Taip pat tikimės, kad Elenos Dauguvietytės-Kudabienės energija ir pasišventimas teatro darbui niekad nesumažės, ir ji, kaip ir iki šiol, atneš į mūsų kasdieninio gyvenimo sceną tą mielą dalį lietuviybės. o.s.

PRAKTIŠKI ĮSPĖJIMAI

Elektros laidų, jungiklių ir įvairių aparatų neliesi drėgnomis rankomis: gali sugesti arba nutrenkti.

Peiliu atšipusiu greičiau įsipaunama, negu aštriu, nes daugiau vartojama jėgos ir mažiau atsargumo.

Skardines dėžutes reikia atidarinėti tinkamu ir geru prietaisu. Susižeidimai skarda yra skaudūs.

Kilimų ir kitokių patiesalų (prie lovos, vonioje) nekloti ant slidžių arba drėgnų grindų; apačioje turi būti neslidinėjanti medžiaga.

Ispanijoje iš trijų milijonų analfabetų-nemokančių neišskaityti nei rašyti, bet jau sulaukusiu 10 metų amžiaus, moterų ir mergaičių yra du milijonai.

DAIVA JURYTĖ, Maironio mokyklos Brooklyne mokinė, pamokų metu. Nuotr. R. Kisieliaus.

VAKARINĖ MALDA. Nuotr. V. Mazelio.

ŠVEDIJOS GYDYTOJAI ĮSPĖJA

Svedijos 140 išmiausių gydytojų įteikė karaliui Gustavui Adolfui peticiją. Joje prašo imtis žygių sustabdyti seksualinį palaidumą, kuris “gresia tautos sveikatai ir gyvastingumui”.

Gydytojai įspėjo peticijoje, kad tokio palaidumo rezultatai labiausiai atsiliepia jaunimui — gonorejos ligos per penkeris paskutinius metus padidėjo 75 proc. ir tarp jų 52 proc. yra paauglių.

Gydytojai labiausiai kaltina mokyklas, kuriose nuo pirmo skyriaus pradedamas “seksualinis švietimas”. Anot gydytojų, tas švietimas vaikų “suprantamas ne tik kaip instrukcijos, bet ir kaip paskatinimas. Gydytojai pabrėžia, kad reikia mokyklose aiškiai pasakyti, kas gera ir kas bloga. Peticija pabrėžė religijos reikšmę auklėjime. Vienas iš pasirašiusių pažymėjo: Svedijos jaunimas nėra laimingas, kad jis auklėjamas be Dešimties Dievo įsakymų.

Peticija sukėlė didelį triukšmą, anot Time, tarp “kultūrinių radikalų” ir galingos grupės “sekuliariškai galvojančių rašytojų, redaktorių, pedagogų, kurie yra pasidarę sau Svediją sociologine laboratorija”. Jie ėmė šaukti: tai esąs noras įvesti aklą autoritetinį režimą, o viena rašytoja, 25 metų, laisvosios meilės advokatė viešai skelbė: tai yra žmogiškoji teisė eiti į lovą, su kuo nori, ir nebūti už tai visuomenės įžeidinėjama. Gydytojus apkaltino, kad jie pakliuvę į “moralinio apsiginklavimo” vergiją. Po audros pagaliau vienas įtakingas dienraštis, kuris aštriai buvo puolęs peticiją, jau parąšė: metas jau skelbti aštrų nusiginklavimą ir imtis ramiai save analizuoti, nes problema yra tokia, kad jos negalima niekinti.

IS VISO PASAULIO

Vokietijoje motina ir kartu namu šeimininkė, kuri rūpinasi trimis vaikais, turėtų metams gauti 17,600 DM (apie 4000 dol.), atlyginimo, jeigu jai būtų mokama tiek, kiek valytojom, vaikų prižiūrėtojom, virėjom.

Amerikoje moterys daugiausia kvėpalų sunaudoja rugsėjo-gruodžio mėnesiais.

Svedijoje alkoholiniai gėrimai yra racionalizuoti: vienam suaugusiam asmeniui paroduodamas tik tam tikras kiekis. Moterys tegali gauti dešimtąją dalį to, ką gauna vyrai.

Ceylono saloje 11 milijonų gyventojų valdo našlė Sirmavo Bendaranaikė. Budistai, kurių yra apie 6 milijonai, tik, kad jų “ministeris pirmininkas” yra įsikūnijusi karalienė-deivė Vihara Maha, kuri valdė prieš 2000 metų.

Japonijoje po karo paplito grožio operacijos. Daugiausia taisomos įstrižos akys — per metus iki 20,000 operacijų ir daugiau. Sakoma, iki 1967 metų “žvairakių japonių” jau nebebūsią.

ELENA DAUGUVIETYTE-KUDABIENĖ

Pagerbė

Pabaltijo lietuvių moterų klubas Bostone pagerbė savo namą Eleną Gimbutienę, kuriai š. metų pradžioj suėjo 70 m. (g. 1894 I. 13). Jubiliatė yra viena iš žymiųjų mūsų moterų, prisidėjusių prie nepriklausomos Lietuvos atstatymo darbu.

E. GIMBUTIENĖ

Moterų klubo valdyba, norėdama paminėti savo vyriausios narės amžiaus sukaktį, sušaukė vasario 23 narių susirinkimą. Gausaus susirinkimo pirmininkė R. Petronienė, kuri savo žody apibūdino E. Gimbutienę, kaip agronomę ir sėklinių mokytoją, daug davusią savo srity ir tuo turėjusią daug reikšmės jaunam besikuriančios Lietuvos ūkiui. Ilgesnę paskaitą apie jubiliatę skaitė E. Vosiūniūnienė. Supažindino su jos gyvenimu bei nuveiktais darbais ir kultūrinėje visuomeninėje srityje. E. Gimbutienė, sulaukus garbingo amžiaus, tebėra gyvos, jaunos dvasios, pilna kūrybingos nuotaikos, uoliai tebedirba su skautėmis, aktyviai dalyvauja moterų klubo veikloje, rašo savo atsiminimus. Ji visada maloniai besišypsanti, kiekvienam turinti gerą žodį, kukli ir neeilinio darbštumo moteris. Klubo narės didžiuojasi turėdamos ją savo tarpe ir linki daug gražių kūrybingų metų. (J.L.)

VEDYBŲ SUTARTIS prieš 100 metų

1. — Mūsų mylimės visa siela ir jaučiame, kad vienas be antro nebūtume laimingi; dėlto jungiamės amžinos ištikimybės ryšiu kaip vyras ir žmona.

2. — Ferdinandas visą aukoją ir pasišvenčia Luizai, kad nenuilstamu savo triūsų darbu jos gyvenimą miela ir nerūpestingą.

3. — Luiza vengia be saiko taip puošti, kad tvaskėtų pasaulyje, lyg norėdama svertimus vyrus sudominti. Mūsų kūno puošmena tiesie švarumas, nes priešingu atveju tie asmenys, kurie yra labai artimam ryšy, gali vienas antru imti bodėtis.

4. — Kadangi šeimoje ir maži dalykai dažnai sukelia kivirčius, tai mudu pasižadame nereikšminguose reikaluose vienas antram niekada neprieštarauti.

5. — Drabužiuose vienas prisitaiko prie kito skonio. Ferdinandas vengia savo rūbais apsilieisti, kad neerzintų Luizos akies, o Luiza net ir savo namų ruošoje rūpinasi taip vilkėti, kad išlaikytų auksinį vidurį tarp išsiginijusių ir darbo drabužių.

6. — Tokie įsakomi žodžiai, kaip “aš noriu”, “aš reikalauju”, “aš liepiu” — iš mūsų žodyno visai išbraukiami.

7. — Luiza viešumoje nė menkiausiu ženkle neparodo, kad ji savo vyro nevertina ar

ji niekina, nes kiekviena žmona, kuri tai daro, duoda ženklą kitiem vyram prie jos šiltes ir ją laimėti.

8. — Ferdinandas viešai gerbia Luizą, kad ir kitų ji būtų gerbiama. Jisai kitom moterim nereikia prisimeilinčios pagarbos, peržengdamas viešą mandagumo saiką, nes tokie elgesiu įžeistų savo žmoną.

9. — Savo elgsenoje su kitais žmonėmis ir bičiuliais, būsim labai atsargūs ir nepažeisime vylingų namų draugų, kurie kaip nuodingos gyvatės užantyje, gali užnuodyti mūsų dviejų ramybę ir džiaugsmą.

10. — Tarp to, kas mano atstovo, mums negali būti jokio skirtumo. Tačiau didžiausias mudviejų turtas — abišalė meilė, ir tasai turtas, kurį kiti širdyse laikas suėda, mums į savo bėgimu turi tą turtą didesni ligi grabo lentos.

Ferdinandas
Luiza

PAMAŠTYTI

Nugirstus gandus arba pasikalas kartojant galima pasidaryti melagiu.

Kas taupo, kai turi, randa, kai neturi.

Kai šeimoje įsiviešpatauja vyras ar žmona, iš jų tarp traukiasi meilė.

Svetima kalba šeimoje dar nuostolį tautoje.

MOTERYS Katalikų Federacijos seimelyje Brooklyne kovo 1. Nuotr. P. Ažuolo.

ELENA SAULYTE, Lietuvos vyčių pirmininkė, kalba šv. Kazimiero šventėje Philadelphijoje kovo 1. Nuotr. V. Gruzdžio.

Marianapolio nelaimė, rūpesčiai ir viltys

KUN. ANTANAS V. MAZUKNA, MIC

Pasitikiu, suprasite, kad šie žodžiai rašomi su skausmo pilna širdimi. Mano protas lyg dūmais aptemęs. Suprasite, kokiom sunkiom aplinkybėm mes Marianapolyje šiuo laiku gyvename: širdgėlos, rūpesčiai, ateitis. Savo laiku esu pergyvenęs didelius savo ir kitų skausmus, bet šis pergyvenimas mane pritenkė, ir tik Kryžiaus šešelyje randu suraminimo.

Katastrofa-gaisras
Marianapolio didžiojo namo gaisras sukretė visą katalikiškąją lietuviškąją visuomenę. Tėvų Marijonų vienuolija liko lyg štabo ištikta. Betgi Marianapoly dirbantieji tėvai drąsiai tęsia savo mokymo darbą. Marijonai su studentų pilna ir ryžtinga energija antrąją tragedijos dieną, išklause mišių, sėdo klasės suoluosna. Graudu visiem žiūrėti, prisimenant, kas buvo vakar ir kas šiandien liko — pelenai, griuvėsiai.

Ziaurus gaisras ištiko Marianapolį kovo 5, anksti rytą, apie antrą valandą. Gaisras prasidėjo pastato rūsyje. Kun. Kazimieras Kuckelis, studentų prefektas, kun. Jonas Petrauskas, Marianapolio rektorius, broliai: a. a. Aleksandras Kinsgaila ir Jonas Banys gyveno tame didžiame name. Kun. Kazimiero kambaryje atidarytas langas įtraukė per duris gaisro dūmus ir karščio. Pažadintas, atidarė duris ir buvo dūmų ir karšto oro spaudimo nutrenktas, bet spėjo šuktelėti kun. Petrauską, kuris jo balso neišgirdo. Uždaręs duris, telefonavo ugniagesiam. Dar kartą šaukė kun. Joną ir vos spėjo, negalėdamas per duris išėiti, iškopti pro langą. Nuo stogo nusileido stulpu. Bėgdamas lauke matė, kad gaisro liepsnos apėmė didžiąją studijų salę, arti koplyčios. Greit atvyko ugniagesiai, šaukiami kun. Petrausko, kuris ste-

buklingai per dūmus, vos ne užtroškęs, išėjo laukan. Ugniagesiai kopėčiomis išgelbėjo brolių Joną ir išnešė brolių Aleksandrą. Ūmai atvykęs Marianapolio gydytojas Dr. Margolick visomis priemonėmis stengėsi atgaivinti užtroškusių brolių Aleksandrą. Vienuolyno vyresnysis kun. V. Atkočius aprūpino sakramentais, bet negalėjo panaudoti šventų aliejų, kurie žuvo koplyčioje. Abu broliai nuvežti Day Kimball ligoninė, Putnam, Conn. Brolis Kinsgaila, neatgavęs sąmonės, mirė. Brolis Banys grįžo vienuolynan.

Stebėtinai greit atvykę priemiesčių ugniagesiai stengėsi gaisrą sulaikyti. Rodėsi, kad gaisras buvo sulaikytas, kai staiga visas vidurinis pastatas, lyg žaibo ištiktas, sprogo, ir tuomet paaiškėjo, kad visas namas žuvs. Ugniagesių didvyrykumu išgelbėtas sparnas, kuriame gyveno seselės-vienuolės ir moterėlės.

Susirinkę tėvai, broliai, seselės, studentai, kaimynai be žodžių meldėsi, negalėdami tikėti, kad yra liudininkai prieš akis stūkstančio baisaus vaizdo. Didžioji koplyčia ir didžioji žemutinė studijų salė — pirmosios buvo gaisro aukomis. Pas-kui visas namas degė. Viskas, kas buvo šiame pastate, sunaikinta.

Svenčiausias Sakramentas

Gaisro didžiausioj kaitroj kunigas Edvardas Vitchkoskis su didvyriais studentais stengėsi išgelbėti koplyčios taures, bažnytinis brangius rūbus. Bet lubos griuvo, ir net grindys atsivėrė. Galėjo tik išnešti iš koplyčios apdegusį tabernakulį su Svenčiausiu Sakramentu. Kun. Jonas Zalonis su kitais studentais išnešė Svenč. Sakramentą iš seselių koplyčios.

Gaisro metu visi kaimynai gelbėjo kiek galėjo. Didvyriškai dirbo ugniagesiai, policija, ir Thompsono protestonų kunigas Frederick Lyons išnešė didžiojo altoriaus relikvijų akmenį.

Sunaikinta didžioji koplyčia, knygynas, septyni klasių kambariai, administracijos raštinė, susirinkimų ir svečių salės, trys valgomieji kambariai, virtuvė, vienuolių kambariai. Sunaikinti visi mokyklos dokumentai, raštai.

Vis dėlto ir sunkiausiom aplinkybėm Marianapolio mokykla veikia. Naujasis šv. Jono bendrabutis, statytas sutalpinti tik miegančius studentus, dabar tarnauja pamokom, administracijos centrui, koplyčiai ir k.

Apylinkės reakcija

Sunku aprašyti visos apylinkės gyventojų atjautimą ir norą Tėvams Marijonams pagelbėti šioje nelaimėje. Visų trijų gretimųjų valstybių tiek civilinių, tiek bažnytinųjų vadovų noras padėti Tėvams Marijonams ir studentams buvo didžiausias visiems suraminimas ir paguoda. Connecticuto gubernatorių John Dempsey, kuris asmeniškai pažįsta Marianapolį ir čia dažnai lankėsi, pirmasis telefonavo ir siūlė pirkieropą pagalbą. Asmeniškai apsilankė Norwicho vysk. Vincent Hines, reikšdamas tėvišką rūpestį. Kuogreičiausia atvyko apylinkės kunigai — Tamulevičius, Mathieu, Berube. Sekančią dieną atvyko kunigai — Gradeckis, Gauronskas, Bakanas, Tamulevičius, Svagždys, Klimas, prelatai Vasys ir King.

Sia skaudžią žinią perdavė spauda, radijas ir televizija. Marianapolio apylinkės spauda visą savaitę davė žinias, kas į-

vyko ir kas daroma. "Norwich Bulletin", Providence ir Hartfordo radijas ir televizija veda aukų vaju Marianapoliiui atstatyti. Sios įstaigos veikia kaip aukų rinkimo centrai.

Gauta Marijonų generolo vyskupo Sipovičiaus užuojautos telegrama. Buvęs Marianapolio vyresnysis kun. Juozas Dambrauskas lėktuvu atskrido penktadienį, kovo 6, ir kaip Tėvų Marijonų viceprovincijolas, čia pasiliko padėti ir patarti ateities planams.

Naujos Anglijos lietuvių bažnyčiose buvo pranešta ir skaitytas laiškas apie šią nelaimę.

Medžiaginė pagalba

Marianapolio vadovybė sulaukė apylinkės mokyklų pažadų aprūpinti, kuo reikalinga. Laikraščiai rašė, ragino ir tarpininkavo.

Pirmų aukų sulauktų iš kunigų: Mathieu, Dayville, Conn. — 100, Foster, Coventry, Conn., — 200, Kazlauskas, Bridgeport, Conn. — 500., teisėjas McCabe, Providence, R. I., — 200, Tėvai Jėzuitai (Holy Cross College) Worcester, — 1000, seselės Kazimierietės, Chicago, Ill., — 100, advokatas Danaher, Meriden, Conn — 500, M. Karinauskienė, Waterbury, Darby, Conn. — 500, Barolis, Hartford, Conn. — 100., Curran, Putnam, Conn.—200, prel. L. Mendelis, Baltimore, Md.—100., Tėvai Jėzuitai, Pomfret, Conn. — 100., Pateckaitė, Hartford, Conn. — 100.

Kaimynės Putnoma seselės ir jų motina Augusta ypač rodė didelę moralinę ir medžiaginę pagalbą.

Penktadienį kun. Valentinas Atkočius, vienuolyno vyresnysis, ir kun. Jonas Petrauskas, mokyklos rektorius, buvo pakviesti pas Norwicho vysk. Hines pasitarimams. Vyskupas visos vyskupijos vardu įteikė 5000 dol. Sulaukta praktiškų nurodymų ir patirtas tėviškas rūpestis.

Ateitis

Visi jaučiame; "Dievas davė, Dievas atėmė, tebūna Jo šventa valia". Mūsų bičiuliai rašo, kartoja, "dėl gaisro nėra dar pasaulio pabaigos, kitos vienuolijos dar skaudžiau nukentėjo". Pasivesdami Dievo Apvaizdai ir pasitikėdami mūsų Globėjos Marijos motiniška globa, norime atstatyti Marianapolį ir tęsti šios įstaigos garbingą darbą.

Lietuviškoji, katalikiškoji visuomenė visuomet rėmė Tėvus Marijonus ir Marianapolį. Esame tai tikri, kad ne tik mes vieni jaučiame šią nelaimę ir skausmą. Pasitikime mūsų visuomenė, kad bus atstatyta, kas sunaikinta kovo 5.

Gaisras sunaikino pirmąją Šiluvos bažnytelę Lietuvoje. Iš jos griuvėsių iškilo Šiluvos Marija. Ją pasitikėdami ir Jos motiniškos pagalbos prašydami, Tėvai Marijonai dar didesnius darbus atliks Dievo garbei ir žmonių gerovei.

Metinis parapijos pobūvis

CAMBRIDGE, MASS.

Prasidėjimo Lietuvių parapija, rengia didelį pobūvį-balių (Reunion-Ball) balandžio 19 Eliot salėje. Rengimo komisija kviečia visus parapiečius, jų artimuosius ir pažįstamus atžymėti tą dieną savo kalendoriuje, kad neužmirštų.

Pobūvis prasidės 4 val. popiet, baigsis 11 val. vak. Eliot salė yra atnaujinta, puošni ir tinkama dideliame žmonių skaičiui. Bus meninė programa, užkandžiai ir šokiai.

Bilietus jau galima gauti klebonijoje (432 Windsor St.). Suaugusiems — 3 dol., mokiniams — 1.50, vaikams 0.75 c. Bilietai yra pigūs, kad visi galėtų dalyvauti.

KUN. VINCAS PUIDOKAS, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas Westfield, Mass.

PAMINĖTAS ŠV. KAZIMIERAS

Kennebunkport, Maine. — Šv. Antano gimnazijoje yra jau tradicija, kad šv. Kazimiero šventę ruošia ateitininkų kuopa.

Siemiet iškilmingas mišias aukojo T. Juvenalis Liauba, kuris pasakė ir pamokslą. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Salėje minėjimas pražadė ateitininkų sueiga, kurios metu įžodį davė grupė moksleivių. Sveikino T. Rektorius Jurgis Gailiūšis, linkėdamas likti ištikimam pažadam ir išvermin-gai kovoti už Kristų. Skambėjo ateitininkų himnas. Išnešus vėliavas, gražiai papuoštoje scenoje referatą skaitė Vaidis Valaitis, kuopos pirmininkas. Deklamavo G. Miceika, grojo K. Mačiulaitis, dainavo choras.

Krėvės "Dangaus vartų" vaidinimą paruošė, režisavo ir daug darbo bei rūpesčio į jį įdėjo Beatričė Kerbelienė iš Providence, R.I. Tai pirmas toks pavykęs gimnazijoje vaidinimas. Režisore įvedė ir operavo puikiais apšvietimais ir pritaikė labai tinkamus vaidintojams drabužius. Gugio rolę atliko J. Sipaila, Kukio — K. Mačiulaitis, Sv. Petro — S. Rastonis, šv. Mykalojaus — E. Daniliūnas, šv. Jono ir angelo — R. Gudinskas. Skaitytojas buvo A. Subatkevičius. Gimnazija labai dėkoja B. Kerbelienei už vargą ir tolimą kelionę. Tikimės, kad ji ir toliau vėl mus aplankys ir ko nors naujo išmokys.

J. V.

SAULĖTOJE FLORIDOJE

Kovo mėn. pradžioje Fort Lauderdale Floridoje įvyko gydytojų kongresas, į kurį buvo atsilankę ir lietuviai daktarai: V. Tumasonis su žmona, S. ir M. Budriai, Albina Prunskienė, Aglinskienė ir keletas kitų čikagiečių lietuvių gydytojų. Miami ištaigingame viešbutyje "Americana" buvo suvažiavimas alergijos ligų specialistų, kuriame dalyvavo dr. S. ir M. Budriai. Dr. V. Tumasonis, iš Fort Lauderdale atvykęs į Miami, išskrido į Puerto Ricą, kur vyksta taip pat gydytojų suvažiavimas. Kovo 12 jis grįžo į Miami ir baigė savo atostogas. Tą pačią dieną su šeima išvyko Chicagon.

Miami vieši jaunas mokslininkas, Arūnas Zailskas iš Chicagos, Kunigunda Kodatienė, žinoma skautų veikėja, su vyrų ir jų pažįstami Petravičiai — visi iš Detroito; inž. Grigaliūnas (generolo Glovackio Grigaliūno sūnus) iš Kolumbijos, Ignas Podelis iš Rochesterio, muzikas ir vargonininkas iš New Yorko Visminas su žmona, V. Beniušienė iš Philadelphia, K. Jakubauskienė iš Montrealio, Birutininkų dr. jos ilgametė pirmininkė Sofija Oželienė, kuri grįždama iš P. Amerikos buvo mėnesiui sustojusi Miami.

J.P.

IŠ VISUR

— KUN. VINCENTAS PUIDOKAS, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas Westfield, Mass., paaukėjo tūkstantį dolerių šv. Antano koplyčiai Kennebunkport, Maine. T. Pranciškoni yra dėkingi klebonui už šią stambią auką.

— New Yorko kardinolas Fr. Spelmanas pakvietė pranciškonių provincijolą T. Jurgį Gailiūšį atstovauti lietuviams pranciškonam Vatikano paviljono pasaulinėje parodoje pašventinime ir vakarieneje. Iškilmės įvyks balandžio 19, dalyvaujant popiežiaus legatui kardinolui Povilui Marella, kuris praves pašventinimo apeigas. Vaisės bus Terrace Klubo patalpose.

— Ateitininkų Federacijos Valdyba, giliai užjausdama a. a. dr. Antano Trimako šeimą, jos giliam liūdesyje, netekus brangaus vyro ir tėvo, už vėlionies vėlę užprašė mišias, kurios bus paaukotos kovo 22, sekmadienį, 11:55 val., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Paterson, N.J.

— Kolumbija. — Dr. P. Toraitienė iš Kolumbijos atvažiuoja porai savičių į Miami dokumentų sutvarkymui JAV rezidencinei vizai gauti. Ketina apsilikti pas J. Pakšienę. Senukai Elvikai jau apsigyveno kun. M. Tamošiūno rūpesčiu pastatytame naujame lietuvių name Medellyne. Viršuje namas turi erdvę koplyčiai, po jos apačioje — didelę salę susirinkimams ir krautuviams patalpas. Be Elvikų, dar vieną kambarį užima Gauzišienė — našlė ir kiti seneliai. Prudencijos Bičkienės iš Chicagos koncertas bus balandžio pabaigoje. Be to ji dainuos Nutibaros viešbutyje banketo metu. Tuo būdu kun. M. Tamošiūnas nori sutelkti lėšų koplyčios baigimui. Namai jau visai baigiami tvarkyti.

— Lietuvių Enciklopedijos 30 tomas (Sirdis-Telesio) jau išsiuntinėtis prenumeratoriam. Tomą redagavo prof. dr. J. Puzinas. Ir šiame tome gausu li-tuanistinės medžiagos.

— Pietų Amerikos ateitininkų veiklai paremti aukų atsiuntė SAS Detroito draugovė — 15 dol., Jurgis Mikaila (Detroitas) — 10, A. Skrupskelienė (Chicago) — 5, dr. D. Jasaitis (Tampa, Fla.) — 5, dr. K. Keblys (Detroitas) — 5, dr. Adolfas Damušis (Detroitas) — 5 dol., kun. J. Prunskis (Chicago) — 5. Visiems aukotojams labai nuoširdžiai dėkojame. Kas dar galėtų šį reikalą paremti, prašome auką siųsti adresu: Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

— Dabartinės lietuvių kalbos žodynas. Apie 45,000 žodžių, redaguotas prof. J. Balčikonio redakcinės komisijos. Kietais viršeliais, gražiai įrišta, 990 pusl., kaina \$12.00. Kas nori gražiai lietuviškai kalbėti, labai išgytinas leidinys, gaunamas Darbininko administracijos spaudos kioske.

MALDAKNYGE

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas
Išleido Tėvai Pranciškoni

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, linka kaip dovana visokoms progoms. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS

910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

MARIANAPOLIO didieji rūmai liepsnose.

TAIP ATRDĖ Marianapolio didžiųjų namų kolonos.

DEGA ir griūva Marianapolio didžiųjų namų kolonos.

Leidžiami Juliaus Kaupo raštai

Mirties realybės akivaizdoje bičiuliškumas, pagarba ir atminimas nesugrįžtamai iškeliavusiam įgauna didžiąją prasme tik tada, kai jis pareiškiamas nors ir žemiškais formomis, bet su mūsų pačių gyvenimu neišnykstančiomis konsekvencijomis.

Mirusio rašytojo ir daktaro Juliaus Kaupo atveju jo draugams, pažįstamiems, visiems jo mekslo ir profesijos bičiuliam, visiem, kuriem velionis bent iš jo raštų yra artimas, dabar ir sudaroma proga savo jausmus velioniui pareikšti taip, kad intencijos pėdsakai lietuvių tautos kultūriname gyvenime neišnyktų ir mūsų visų viešėjimui žemėje seniai pasibaigus.

Kalba čia eina apie Juliaus Kaupo raštus. Norima išleisti jų pilną pomirtinę laidą, kurion įeitu Juliaus Kaupo klasiškųjų pasakų pluoštas, anksčiau narsirodęs vardu "Daktaras Krištukas pragare", prieš mirtį baigtas spaudai parengti jo novelių rinkinys, ryškesnieji straisniai kultūrinėmis temomis ir literatūrinės vertės turį rašytoio laiška.

Visam šiam užmoju realizuoti ir lėšomis telkti yra sudarytas komitetas iš artimųjų velionio bičiulių ir jo profesijos draugų: Valdas Adamkavičius, dr. Kazys Ambrozaitis, Kazys Bradūnas, Vitalija Bogutaitė, dr. Adolfas Damašis, dr. Juozas Girmius, Marius Katiliškis, dr. Vytautas Kavolis, Kestutis Keblys, dr. F.M. Kaunas, Algimantas Mackus, dr. Vytautas Mileris, Henrikas Nagys, Alfonsas Nakas, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Kostas Ostrauskas, prof. Justinas Pikūnas, Liūnė Suteima, dr. Vytautas Tauras, dr. Jonas Valaitis ir Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto XX laida.

Sio komiteto vardu čia krepiamasi į visus, kam tik mirusio rašytojo atminimas yra brangus, prašydami prisidėti pinigine auka prie Juliaus Kaupo raštų išleidimo. Įprasminkime savo talką kūrybinės amžinybės dvelkimu, pagarba mirusiam rašytojui ir meile lietuvių literatūrai. Aukkas siusti čius, Tabor Farm, Sodus, Michigan, 49126.

Juliaus Kaupo Raštams
Leisti Komitetas

Kas norėtų skelbtis Darbininke
prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

DISPLAY

THOMAS PATIERNO

Full Bathrooms and Tile Repairs
All work done at reasonable rates.
We guarantee our work!
For fast service call ES 3-8952
Special consideration to religious groups.

For 50 years STRANG BUICK has been wishing every Lithuanian - Catholic Family a Happy Easter. Please drop in now, ahead of time, and exchange Easter Greetings in the Old World way.

STRANG BUICK

183rd Street & Jamaica Ave.
Jamaica

Or call for appointment: RE 9-4300

Ilgos grojimo plokštelės —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

11-sios Dainų Šventės rinklinė

High Fidelity — \$4.00

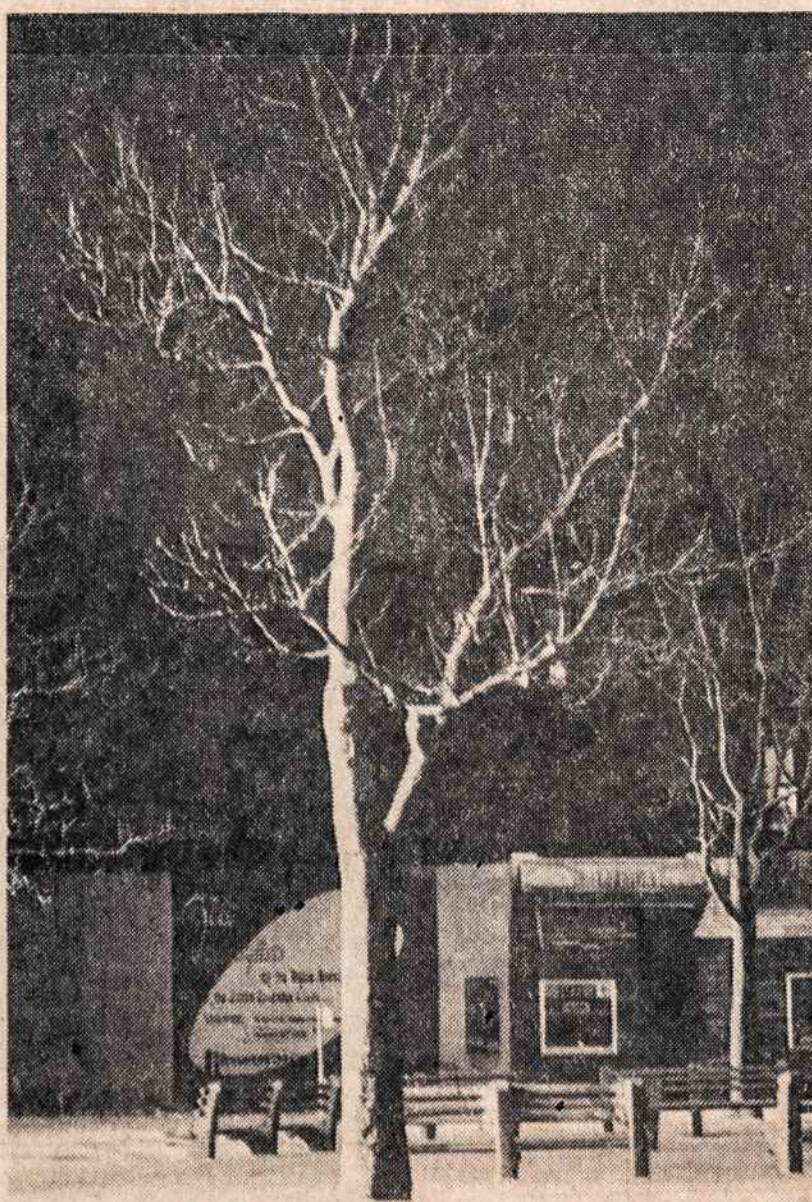
Stereo — 5.00

Galima įsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221

K. DOČKUS

1901 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650

SNIEGAS Brooklyne pavasariui artėjant. P. Ažuolo.

Alto skyriaus valdybos rinkimai

Los Angeles, Calif. Amerikos Lietuvių Tarybos Pietų Karo (pirm. J. Motiejūnas, vicepirm. S.J. Paltus ir J. Andrius, išdin. K. Liaudanskas, sekr. A. Markevičius ir nariai A. Bulota bei J. Truškauskas) atsistatydina ir šaukia visuotinį skyriaus susirinkimą valdybai bei kitiems skvriaus organams rinkti. Susirinkimas bus lietuviu namu salėje (4421 Santa Monica Blvd.) kovo 22 d., sekmadieni, 4 val. popiet. Los Angeles ir apylinkių lietuvių organizacijos kviečiamos atsiųsti po du atstovus. Kad galėtų rinkimuose dalyvauti, organizacijos turi būti sumokėjusios 3 dol. nario mokesčio. Mokestis galės būti sumokėtas ir susirinkimo metu.

Amerikos Lietuvių Taryba yra bendrinė lietuvių organizacija, jungianti visų pažiūrų lietuvius ir juos atstovaujanti santykiuose su Amerikos įstai-

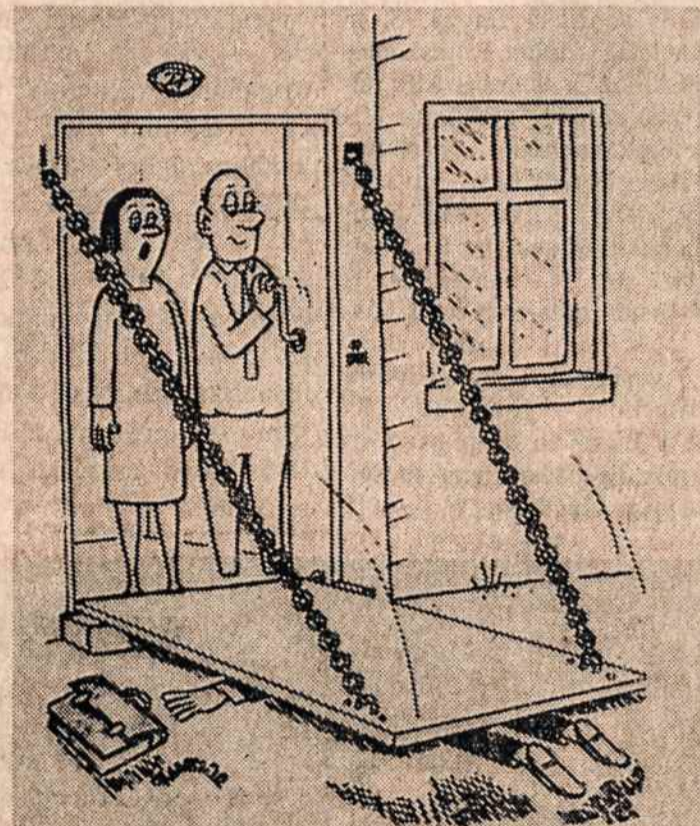
gomis, organizacijomis ir kitų tautybių organizacijomis. Todėl visos mūsų organizacijos turėtų Taryboje dalyvauti, ir turėtų skirti ir ją atstovus, kurie atstovų Tarybos siekimus ir kurie galėtų jos uždavinius sėkmingai vykdyti.

Alto Skyriaus Valdyba

NASHUA, N.H.

Sv. Kazimiero parapijos vikaras kun. Adolfas Vainauskas gavo iš Lietuvos liudną žinią, kad vasario mėn. mirė jo tėvas Adolfas Vainauskas. Lai Visagalis suteikia jam amžiną atilsį savoje numylėtoje žemėje.

Mūsų parapija kovo 8 bažnyčioje ypatingomis pamaldomis gražiai paminėjo savo globėjo Sv. Kazimiro šventę. Šiai progai pritaikyta turininga pamokslą pasakė kun. A. Vainauskas. P. S.

KĄ DARYSIME, jei čia ne "selsmanas".

GAVENIOS RIMCIAI

Darbininko administracijoje galima gauti religinio turinio knygų: Šventas Raštus, Senojo Testamento I ir II d., gražiai įrišta, 2000 pusl., kaina 22 dol. Dievas ir Žmogus, katalikų tikėjimo tiesų aptarimas ir paaiškinimas, kaina 3 dol. Tikybos vadovėlis, jaunimui, kaina 1.00 dol. Katekizmas, mažiesiems, gražiai iliustruotas, kaina tik 0.50 cent. Rašyti: Darbininko administracija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

VYČIAI SAVO GLOBĖJO ŠVENTĖJE

Detroitas. — Sv. Kazimiero šventę visos kuopos šventė drauge sv. Petro bažnyčioje. Vietos kuopa 139 yra nauja, prie jos prisijungė Dievo Apaizdos 79 kuopa, sv. Antano 102 kuopa. Pamaldos buvo kovo 8. Vyčiai dalyvavo su vėliavomis. Žmonių prisirinko pilna bažnyčia.

Mišias aukojo ir pamokslą pasakė vyčių dvasios vadas kun. J. Walter Stanevičius, sv. Antano parapijos klebonas. Jam asistavo kun. Mykolas Kundrotas iš Dievo Apaizdos ir kun. Viktoras Kriščiūnevičius iš sv. Petro. Mišiose dar dalyvavo kun. Kazimieras Simonavičius.

Po mišių buvo pietūs parapijos salėje. Pietūs parengė pirmininkas Stanley Wesley ir kunigas Kriščiūnevičius.

Iš vakaro, šeštadienį, Dievo Apaizdos parapijos svetainėje buvo pakėlimas į pirmą ir antrą vyčių laipsnį. Tom iškilimė vadovavo Robert Boris ir Joseph Chaps. Dainius

— 0 —

Newark, N.J. — New Yorko ir New Jersey apskrįcio metinė komuniija ir pusryčiai buvo kovo 8. Palydėti veteranų su vėliavomis, vyčiai nužygiavo į bažnyčią, kur prieš mišias sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Mišias aukojo kun. P. Totoraitis. Jis taip pat pasakė pamokslą apie sv. Kazimierą. Giedoję sv. Cecilijos choras, diriguojamas Klemenso Bagdaničiaus. Baigiant mišias, sukalbėta malda iš sv. Kazimierą ir sugiedota vyčių himnas.

Po pamaldų buvo procesija prie lietuviško krvžiaus. Ten padėta eilų puokštė ir sukalbėta malda.

Tada visi nužygiavo į sv. Jurgio sale, kur buvo pusryčiai. Vadovavo prof. Jokūbas J. Stukas. Malda sukalbėjo kun. Edward C. Higgins iš Seton Hall parengiamosios mokyklos, So. Orange, N. J.

Kalbas pasakė vyčių centro pirmininkė Helen Shields, prel. I. Kelmelis, Kazys Sipaila — vietos vyčių pirmininkas ir inž. Juozas Miklovas. Jis ne taip seniai pabėgo iš Sovietų paverptos Lietuvos. Jo kalba

buvo išklaudyta su ypatingu dėmesiu.

Prie garbės stalo taip pat sėdėjo: garbės nariai Frank Vasčak, Ann Mitchell, Joseph Matichinskas, buvęs centro pirm. Al. Wesley-Vasiliauskas, apskrįcio pirm. Dorothy Dutkus, Mildred Grinevičius, Agnes Timmins, kun. P. Totoraitis.

Už gerą darbą praeituose metuose dovanas laimėjo Walter Svekla iš Philadelphia ir Mary Stonis. Į antrą vyčių laipsnį pakėlti: Eva Coll, Mary Stonis, į pirmą laipsnį — Mr. Mrs. Jonas Lelashus, kun. P. Totoraitis. Pakėlimas į trečią laipsnį atidėtas kitam kartui.

Pusryčiai baigti malda, kurią sukalbėjo prel. I. Kelmelis.

Po pietų toje pačioje salėje buvo apskrįcio susirinkimas. Pasveikino vietos pirmininkas Kazys Sipaila ir centro valdybos pirmininkė Helen Shields. Dalyvavo 8 kuopos, taip pat ir Newarko-Kearny jaunieji vyčiai. Ann Klem pranešė, kad jaunųjų vyčių sąskrydis bus balandžio 26 Maspeth. Sporto reikalais kalbėjo Anthony Mankus, dvasiniais reikalais — kun. Petras Zemeikis, Jokūbas Stukas prisiminė teikiamas stipendijas. Taip pat prisiminta kuopų kultūrinė veikla. Dorothy Dutkus kalbėjo apie vaju, kuri skelbiamas lietuviškam kryžiui pastatyti parodos aikštėje. Newarko jaunieji vyčiai tam reikalui davė 10 dol. Numatyti kandidatai naujai valdybai, kuri bus renkama liepos mėnesį. Priimta rezoliucija ir pasiūsta kongresui, kam mokyklose draudžiama kalbėti malda.

Prisimintas miręs Vliko pirmininkas A. Trimakas ir kun. Jono Šerno motina, mirusi kovo 7, taip pat ir Jono Remeikos motina, mirusi vasario 28. Pranešti įvairūs parengimai: Philadelphiaje piknikas gegužės 31, pietūs ir šokiai spalio 3 Newark, spalio 17 Lindene, lapkričio 15 Harrison-Kearny. Si vyčių šventė buvo paminėta vietos laikraščiuose Newark Evening News ir The Advocate. F.B.

Chrysler all new economy car warranty 5 years or 5000 miles which ever comes first.

simca 1000

\$1595

SKYLINE SPORTSCARS, INC.
6502 New Utrecht Ave., Bklyn
Tel.: Cloverdale 9-7199

BUSS. OPORTUNITY

Profitable BAKERY for SALE

Partners cannot agree. Willing sell ridiculously low. Small down payment takes over. Good location, great opportunity for husband-wife family team. Kings Point, Long Island. Call immediately 516 FO 8-0144.

DRIVERS

There is a good living, dignity, and plenty of pride in being a driver for

UNITED PARCEL SERVICE

We have full-time, all-year round jobs, as FURNITURE DELIVERY DRIVERS. Must be able to drive 5 ton vehicle. Must be 21 years of age and in good physical condition. We prefer high-school grads or equivalent. We expect you to be neat in appearance. — Excellent Salary; excellent company paid benefits. If you are seeking a job with a future, apply daily Tuesday thru Saturday, hours 9 AM - 1 PM. Bring Draft Classification Card or Vet Service Form DD-214. 47-43 31st STREET, LONG ISLAND CITY

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!
KVIETIMAS
LITAS INVESTING CORP., Inc.

Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkanč LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininku kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą. Šiuo metu vienos akcijos kaina — \$10.00. Po birželio 30 d. ši kaina bus pakelta. Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis: V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6789 arba A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997 Darbo valandos: Siokiadieniai 6-9 val. vak.; Šeštadieniai 9-4 val.

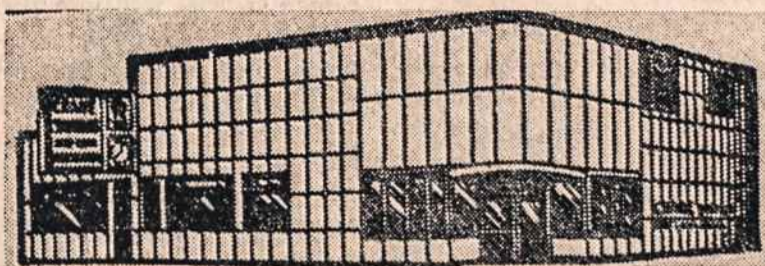
MEN

Work as Uniformed Guards in same New York metropolije. 6 dienos, 48 val. savaitė. Turi būti nemažiau 20 m., turėti svarų rekordą. Duodamos uniformos. Veteranai prašomi pristatyti DD 214 formą, neveteranai kar. tarnybos klasifikaciją. Dalinė tarnyba taipgi gaunama. Pristatytai pirmad. — penktad. nuo 9 ryto iki 3 p.p. — 246 E. 44th St., New York, II aukštas.

VYRAI

Uniformuotų sargų tarnybai višame New York metropolije. 6 dienos, 48 val. savaitė. Turi būti nemažiau 20 m., turėti svarų rekordą. Duodamos uniformos. Veteranai prašomi pristatyti DD 214 formą, neveteranai kar. tarnybos klasifikaciją. Dalinė tarnyba taipgi gaunama. Pristatytai pirmad. — penktad. nuo 9 ryto iki 3 p.p. — 246 E. 44th St., New York, II aukštas.

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendi mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryti

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gera atraiža medžiagos paltui kostiumui suknelėi! Pa siūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM straizū vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės -- 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125 130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVES ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS. IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckentelno krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Vėlinot BMT (ilbant Essex Street keltis elevatorium ir vėlin orba IND trunkintu D-8 Avenue iki Delancey Street. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai lvertintas

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje

Mūsų istelga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

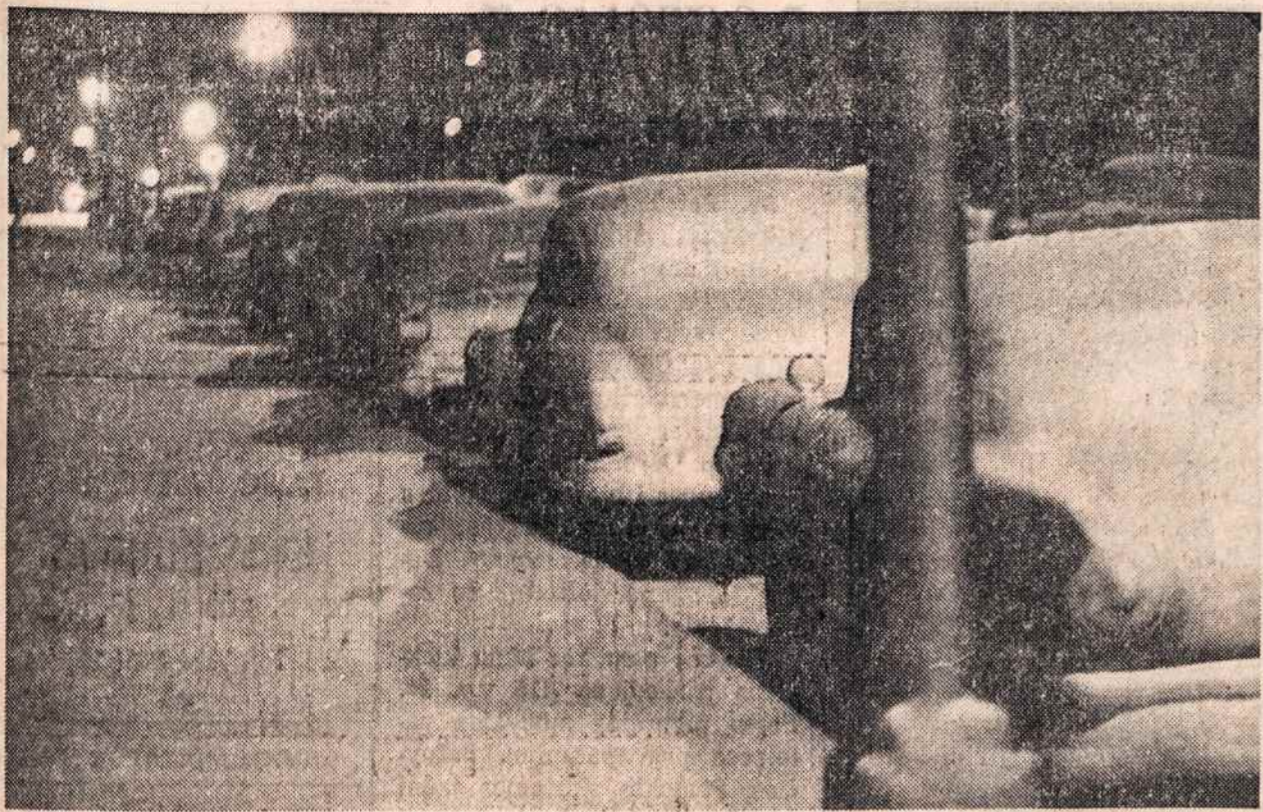
Cosmos Parcels Express Corporation

Pacelbina jūsu siuntini išnu draugams ir giminiams ir bet kuria SSSR dalį. Licensed by V/O Vneshtorg

SIUNTINIŲ APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skvriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų materiškiams ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutauvisite nel parkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokiu veiksmu tinkamu siuntiniams pėdjamai nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir namo kėmų kainaraščių rašykite ar aplankykite šimo artimiausių skvriu

- NEW YORK, 3. N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5466
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CU 3-2507
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4057
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt Pleasant Street CH 6-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1787
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 6-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2777
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL22256
- HAMTRANCK, Mich. — 11339 Jos Campau TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av. Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11 N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4635
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue LI 2-1787
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2781
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-5064
- LAKWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8560
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1707
- NEW HAVEN, Conn. — 500 Congress Ave LI 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 90 Main Street MI 4-4610
- PARSIPPANY, N. J. — 176 Market Street CR 6-2297
- PHILADELPHIA 22 Pa. — 209 W. Girard Ave. CR 6-2297
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1674
- WATERBURY, Conn. — 8 John Street DI 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

SUSTOJĘ poilsiu.

Nuotr. P. Ažuolo

IŠ ATEITININKŲ STOVYKLOS ARGENTINOJE

(Pradžia pr. numerį)

Rimantė Steponaitytė
Laiškas iš Brazilijos

Tos pat dienos pavakarėje privažiavom savo stovyklos būstinę — tokį didelį namą, panašų į pilį. Vieni bėgo į netolima esantį ežerą atsigalvinti, kiti žiūrėjom, kaip čia visiems geriau susitalpinti.

Kasdieninė tvarka buvo maždaug tokia: 8 val. skambutis keltis, mišios, iškilmingas vėlavos — mūsų mylimos trispalvės pakėlimas su himnu, pusryčiai; tada žygiuojam į ežerą maudytis ir kepintis saulėje, o ežeras toks gražus, didelis, aplinkui kalnai, vaizdas žavėtinas. Prie ežero veda takeliai pro žydinčias pievas, pilnas drugelių ir žiugų, verkią gluosniai, pušys. Grįžus iš maudyklės, pajudėdavo arkliai, dviračiai, vežimai, valty — kas kam geriau patikdavo.

Pietūs. Po pietų — ekskursija į kurią nors dar gražesnę apylinkę. Vakare — vėlavos nuleidimas su Marija, Marija, vakarienė, po vakarienės bendri pasitarimai ir rimtos diskusijos. Po diskusijų — pasivaikščiojimai mėnesienoj, skambant dainom, gitarom, arba šokiai.

Mūsų tėveliai dabar nebegalės didžiulis, kad keli kilometrai nueit į gegužinę būdavo niekai. Mes, kad pasišoktum, nueidavom tris kilometrus iki Rumpal miestuko. Ir nors buvo visų nubalsuota 11 val. eiti miegoti, bet būdavo tikrai sunku išlaikyti, nes, kai pasileidavom eiti, dar puskelėje ta valanda ir praedavo. Pasivėlavę grįždavo ant galų pirštų, o miegli draugai, pasilikę namie, jau laukdavo su visokiom išdaigom. Ir tiem praverus duris, kad pradėdavo kristi visokie barškantys daiktai, pasidarydavo tikras pragaras, ir mūsų vadai, pašokę iš miego, eidavo žiūrėti, kas gi čia daros.

Vieną dieną, nuvažiavę iš pat ryto, praleidom braidžiodami ir maudydamies tokiam negiliam, bet labai srauniam kriokštoliniam upelyje, gerai išalkę kepėm ant žarijų ir valgėm avi-

nėnius, po gluosniais, klausydami simfonijų ir upelio čiurlenimo. Buvom Pradėje ir operų klausytis, bet viena jautri ir jausminga mergaitė taip pradėjo verkti, kad turėjom programą keisti.

Kitą rytą, keli susitarę, atsikėlėm anksti ryte ir skubėdami lipom į artimai esantį kalną, kad pamatytume kaip už ežero, tarp kalnų, užteka saulė. Kažkas taip gražaus, kad mums žadą atėmė.

Naujoje Šveicarijoje

Vėl kitą dieną buvom nuvažiavę į Šveicariją. Galit tikėti, nes tai buvo tikra Šveicarija — aukšti kalnai, kriokliai, upeliai, šveicariško stiliaus nameliai, egliės, beržai, ir aplinkui — vokiška kalba. Toj gražioj aplinkumoj praleidom visą dieną. Kopėm, kaip igudę alpinistai, į patį aukščiausį kalną. Tas lipimas buvo pilnas nuotykių, baimės, staiga iškilusių talentų, romanų ir tt. (kas norėtų plačiau apie tai sužinoti, patariu perskaityti "Kalamucitos Spyglius").

Grįžtant taip visi buvo priverge, kad tik įsėdus į autobusą, užmigom, o mūsų mieli vadai, kurie buvo užmokėję daug brangiau autobusui, kad tas grįždamas važiuotojų skirtingu ir labai gražiu keliu, savo stipriau ir nepailstamu dainavimu stengėsi kaip nors mums neleisti miegoti. Ir, žinoma, už tokio saldaus miego trukdymą atsidūrė "Kalamucitos Spygliuose".

Čigonai prie laužo

Stovyklaudami surengėm du didelius laužus, sukviėtę aplinkui gyvenančius lietuvius, mūsų geradarius, kurie mums negailėjo nei savo sodų, nei savo gerimų, nei mašinų ir viską darė, kad mūsų atostogos būtų kuo malonesnės. Lietuvių nuoširdumas ir vaišingumas visur tas pats. Ir nors kaip čigonai, be tėvynės, ir išsiklaide

po visas šalis ir vietoves (kur tik eisi vis ant lietuvių užėsi), visur yra gerbiami ir mylimi, o jau kai pamato sava žmogų, ir dar jaunimą, tai, rodos, kad galėtų savo širdį atiduoti.

Taip gerai vaišinami ir mylimi, buvom nutarę kasdien lankyti savo tautiečius. Jų laimei, mūsų vadovai šiaip taip sužinojo ir laiku pakeitė mūsų planus.

Prie laužo buvo skaitomas juokų laikraštėlis "Kalamucitos Spygliai", dainuojami kupletai, suvaidinta pora vaidinimėlių, dainuota solo ir bendrai, pabaigiant linksmomis šokiais. Prie laužo paaikšėdavo visi mūsų "nusikaltimai".

Per tūkstančius mylių...

Ir dabar, kai ankščiau nežinojom, kad iš viso yra toks ar tokia, per tūkstančius kilometrų, kaip puikiuos aukšines gijos, riša mus gražios draugystės ryšiai. Visi pasižadėjom gyvinti tas pažintis laiškais ir atnaujinti Pietų Amerikos trečiąm kongrese Brazilijoj.

Ir dabar norėtume, gerai valiai esant ir galimybės padedant, kad kaip nors tekėtų susitikti ir susipažinti su jumis, broliai ir sesės, gyvenantieji Šiaurės Amerikoj, Kanadoj ir kituose kraštuose. To mes visi tikrai trokštam.

Ir su tokiom mintim jungiamės su visais ateitininkais!

Hartford, Conn.

Nepaprastas įvairenybių vakaras.

Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas balandžio 18 d. 7 v. v., lietuvių mokyklos salėje rengia įvairenybių vakarą. Programą išpildys su nauju repertuaru humoristas Vitalis Žukauskas ir muzikas Miglovas Jaras. Jis gros čelo instrumentu, o jam akomponuos muz. Jurgis Petkaitis. Šokiams gros populiarius Edvardo Radionovo orkestras. Pelnas skiriamas lituanistinei mokyklai.

Choro koncertas su dainų šventės repertuaru

Hartfordo lietuvių mišrus choras, diriguojamas muz. Jurgio Petkaičio, balandžio 25 d. 7 val. vakare, lietuvių piliečių klubo salėje rengia koncertą. Programoje išpildys dainas iš lietuvių dienos šventėje New Yorke repertuaru. Koncerto pelnas bus panaudotas choristų kelionei į dainų šventę.

J. Bernotas

PARDUODAMA

Gera proga įsigyti pieniškų maisto gaminių ir kiaušinių krautuvę lietuvių gyvenamam rajone. Kreiptis telefonu VI 9-4718 arba VI 7-0226.

Parduodama: East New Yorke sekcijoje parduodamas 6 šeimų namas labai prieinama kaina.

Suinteresuoti gali kreiptis EV 5-4394.

Nauji Darbininko skaitytojai

R. Bartkus, Brockton, Mass., L. Mikulskytė, Woodhaven, N. Y. G. Skužinskas, Franklin Square, N.Y. A. Zalonis, Cranford, N.J., A. Gudžiūnas, Montreal, Canada, F. Bakūnas, Springfield, Ill., R. Butkus, Paterson, N.J., V. Alksninis, Flushing, N.Y. K. Vildzius, Bethesda, Md. Ch. P. Vilnis, New Haven, Conn., J. Dvareškis, Waterbury, Conn., J. Kova, New Britain, Conn., L. Meleška, Waukegan, Ill.

V. Jakubauskas, New Britain Conn užsakė A. Martinėnui, Wallingford, Conn. A.K. Skučas, Plainfield, N.J. — savo dukrai M. Skučas, Katonah, Conn., N.Y. O. Šlepavičienė, Centerville, Mass. — J. Peleiniui, Cuernavaca, Mexico, J. Augaitytė vardinę proga K. Pliuškonienei, abidvi iš Philadelphia, Pa.

Sveikindami naujuosius skaitytojus, kartu pranešam, kad Darbininkas pirmiem metam kainuoja tik 5.00 dol. Darbininko reikalais rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

DAINUOJAME SU LIONE

Dėl didelio žmonių poreikio lietuvių grynai lietuviškų dainų, Lionės Juodytės naujas LP-1003 albumas jau išleistas. Gaunamas Darbininko Administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., Mrs. A. Ginkus 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. ir kitose vietose, kur pirmosios plokštelės buvo gaunamos. Kaina \$5.00. Norintiems įsigyti dvi plokšteles, LIONE JODIS AT TOWN HALL ir DAINUOJAME SU LIONE, abi plokštelės už \$8.00. Didesniems kiekiams duodame nuolaidą. Prašome siųsti užsakymus su čekiu: Alex. Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Kun. J. Kučingis, Los Angeles 17 dol. P. Ruseikaitė, Chicago, Ill. ir G. Baranauskas, Sunderland, Mass. — 8 dol. Dr. A. Gylis, Kings Park State Hospital — 7 dol. M. Janušas, Brockton, Mass., ir M. Petriliene, Chicago, Ill. — 5 dol.

Po 3 dol.: V. Povilauskas, P. Zilionis, New York, N.Y., V. Avizienė, K. Dobravolskis, A. Garlauskas, B. Young, Z. Rimas, Brooklyn, N. Y. J. Blazevičius, P. Stemaškienė, A. Swedish, A. Ramanauskas, Woodhaven, N.Y., S. Latviūnas, Flushing, N. Y., V. Lukas, Kew Gardens, N. Y. K. Buragas, Richmond Hill, N.Y. A. Macelis, Stamford, N.Y. A. Barauskienė, Amsterdam, N.Y. V. Mikulka, Plainview, N.Y. T. Janukėnas, So. Boston, Mass., S. Dirsas, Brighton, Mass. Z. Snarskis, Worcester, Mass. A. Raižis, Northampton, Mass., S. Laurinaitis, Sunderland, Mass. R. Šavukynas, Newburyport, Mass. V. Skladaitis, A. Aleksis, Waterbury, Conn. V. Trečiokas, T. Točionis, New Britain, Conn., J. Metėjūnas, Manchester, Conn. P. Davidonis, Milford, Conn. Motina M. Immaculata, Chicago, Ill. V. Stankauskas, Cleveland, Ohio, M. Damijonaitytė, Boys Town, Neb., J. Girevičius, St. Catherines Ont., Canada, V. Baronas, Caracas Venezuela.

Po 2 dol.: P. Lukoševičius, A. Janonaitis, S. Yeremskis, Brooklyn, N. Y. A. Jenuskevičienė, Albany, N.Y. P. Bernotas, Bethpage, N.Y. E. Pugh, Long Beach, N.Y. A. Zabelkas, Waterbury, Conn. P. Kirmonas, Hartford, Conn. J. Kalinauskienė, Watertown, Conn. J. Valsūns, New Haven, Conn. V. Kasakaitis, V. Jokubaitis, Cleveland, Ohio, Kun. J. Pragubickas, Elizabeth, N. J., L. Amantė, Highland Park, N. J., K. Banis Worcester, Mass., J. Skadaitis, Philadelphia, Pa., E. Bersėnienė, Welland, Ont., Canada.

Po 1 dol. M. Andrija, V. Cesnavičius, J. Krunklys, J. Obelienis, T. Puskas, K. Savičiūnienė, S. Sirutis, A. Zalladuonis, Brooklyn, N.Y. A. Bagdonas, B. Biliukas, M. Fiore, T. Gūobis, V. Galinis, J. Reščius, T. Slapšys, A. Šetikas, Richmond Hill, N.Y. S. Cenkus, E. Grudžinskienė, J. Liogys, O. Lukoševičienė, Woodhaven, N.Y. S. Cenkus M. Zdanavičius, Howard Beach, N. Y. A. Danilėnienė, V. Leskaitis, Jamaica, N.Y. M. Franceson, J. Telksnys, Great Neck, N.Y. W. Dargis, New York, N.Y. O. Liepnaitis, Yonkers, N.Y. J. Černius, Maspeth, N. Y., A. Nadzeika, Glen Oaks, N.Y., J. Kulpanas, F. Lingis, S. Leimonas,

Nuoširdžiai dėkingi
T. T. Pranciškoniui
Darbininko leidėjai

Klebonijoje reikalinga šeiminiškė. Geros sąlygos. Malonėkite kreiptis: 105 Main St. Athol, Mass.

Vienai klebonijai reikalinga šeiminiškė. Skambinti AL 5-2648.

Brangiai Motinai

ANASTAZIJAI BAUŽINSKIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė sūnui JUOZUI BAUŽIUI, dukterims EUGENIJAI RASTONIENEI ir ALDONAI KAIRIENEI bei jų šeimoms.

Lietuvių Fronto Bičiulių
New Yorke Apygardos Valdyba

ANASTAZIJAI BAUŽINSKIENEI

mirus, jos dukras Eugeniją Rastoniene ir Aldoną Kairienę ir sūnų Juozą Baužį su šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Pranas A. Grušas su šeima

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU

įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Seštadieniais iki 6 val popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina!

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077

buvusį J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis primame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškų skilandžius ir sūrus

— We take all orders special price for Weddings and Parties —

Home-Made Bologna

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PUIKI PROGA —

Artinasi Priskikėlimo šventė — Velykos!

Sutelkite džiaugsmo savo šeimai, draugam bei pažįstamiems! ...

Dovanokite

LIETUVOS KANKLES

Pirmutinė pasaulyje kanklių muzikos plokštelė, įgauta Clevelando Lt. Vysk. M. Valančiaus mokyklos kanklių ansamblio, vadovaujamo Onos Mikulskienės. — Keturiolika grynai lietuviškų melodijų!

Užsakymus, kartu su money order ar čekiu siųskite:

TAUTINIS KANKLIŲ ANSAMBLIS

19700 RENWOOD AVENUE, EUCLID, OHIO, 44119

STEREO \$4.95 KAINA: MONO \$3.95

Prof. TADUI PETKEVIČIUI

mirus pavergtoje Lietuvoje, reiškiamė gilią užuojautą sūnui dr. Justinui Petkevičiui ir šeimai ir drauge liūdimė

Anicetas ir Janina Simučiai

Prof. TADUI PETKEVIČIUI

mirus Lietuvoje, jo sūnui JUSTINUI PETKEVIČIUI ir jo šeimai reiškiamė užuojautą ir kartu liūdimė

Leonas Sabaliūnas
Vytautas ir Birutė Ignai
Algimantas ir Virginija Gureckai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Aprėškimo parapijoje misijos prasidėjo pirmadienį. Pamokslai kiekvieną vakarą 7:30 v. Misijoms vadovauja Tėv. Juozas Vaškas, vienuolis mariononas. Misijos baigiasi sekmdienį kovo 22. Baigiamasis pamokslas 3 v. popiet.

Ateitininkai, sendraugiai, studentai ir moksleiviai, bendrai komunią priima Verbu sekmdienį 11 v. Aprėškimo parapijos bažnyčioje. Po to bus bendri pusryčiai parapijos salėje.

Amerikos Lieuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba kviečia New Yorko lieuvių organizacijų atstovus į pasitarimą ruošti pirmojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos 20 metų mirties paminėjimą. Susirinkimas įvyks kovo 21 d., 5 val. 30 m. vak., Lieuvių Atletų Klube, Brooklyne.

Benediktas Kulis, 84 m. amžiaus gyv. Maspeth, N.Y., mirė kovo 15 d. Pašarvotas J. J. Megiel Funeral Home 64-18 Flushing Ave., Maspeth. Laidojamas iš Viešpaties Atsimainimo bažnyčios kovo 19 d. 9:15 val. ryto į Sv. Karolio kapines. Paliko dukrą Stefaniją su vyrų Albert Nelson, brolių Alfonso ir Jurgį su šeimomis.

Darbininko spaudos kioskas veiks Balfo vakare ši šeštadienį, kovo 21, Švabų salėje (Knickerbocker ir Myrtle). Kioskas bus galima gauti naujaušiu knygų ir plokštelių. Balfo vakare vaidinama K. Binkio "Atžalynas" Pradžią 7 v.v.

K. Donelaičio minėjimas, rengtas LB New Yorko apylinkės kovo 8 Carnegie Endowment salėje Manhattane, pasižymėjo savo gera programa, nors publikos atsiliankė neperdaugiausia. Išsamia paskaita apie Donelaičių ir jo laikus skaitė rašytojas Antanas Vaičiulaitis, Aidų redaktorius, iš Washingtono. Aktorius Henrikas Kačinskas išpūdingai padeklamavo dvi Donelaičio "Metų" ištraukas. Nuotaikai pritaikytos muzikos pianu paskambino pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė. Minėjimą pravedė St. Dzikas.

Pianistės Aldonos Kepalaitės recitalis buvo surengtas kovo 7 Town Hall salėje. Susirinko nemažai lietuviškos ir amerikietiškos publikos. Spauda koncertą atžymėjo ir įvertino palankiai. Po koncerto Nijolės ir Jono Ulėnų namuose, Plainview, pianistei buvo surengtas priėmimas.

Studentų Ateitininkų Sąjungos New Yorko draugovės susirinkimas vyks kovo 20, penktadienį, 8:30 val. vak. pas Zaspasnikus (379 Montrose Ave., South Orange, New Jersey). Susirinkimo programoje bus diskusiniai būreliai, kurie svarstys klausimus, liečiančius draugovės labą ir tobulinimą.

Išnuomuojamas butas iš 5 kambarių su apšildymu ir karštu vandeniu. Butas yra netoli Angelių Karalienės lietuvių bažnyčios. Kreiptis EV 4-2476.

LIEUVIŲ jaunų muzikų ir solistų būrelis po pianistės A. Kepalaitės (v.) koncerto. Iš k. į d. Irena Stančūnaitė, Vytautas Strolija, Liudas Stukas, Herkulas Strolija. Nijolė Ulėnienė. Nuotr. V. Maželio.

Į NEW YORKĄ ATVYKSTA KANADOS "ATŽALYNAS"

"Aukuras" savo darbą Hamiltone pradėjo 1949 metų rudenį. Atsiradus didesniai skaičiui scenos darbuotojų, šiam darbui sutiko vadovauti ir režisuoti buvusi Kauno jaunimo teatro aktorė **Elena Daugvietytė-Kudabienė**. Pirmas didesnis pasirodymas buvo 1950 Vasario 16 minėjimo proga, kur "Aukuro" nariai pasirodė scenoje su prologu iš K. Inčičiūso "Dr. V. Kudirka". Tų pačių metų gegužės mėn. pasirodė scenoje su veikalu "Pirmas skambutis".

ALRKMS 12 kuopos ir Šv. Rožančiaus Draugijos Aušros Vartų parapijos salėje kovo 8 buvo surengti metiniai bendri pusryčiai ir susirinkimas, kurį atidarė R. Kondrotienė. Viešnia A. Radzivanienė skaitė jos vyro daktaro rašytą paskaitą — "Aukšto kraujo spaudimas" — ir pravedė diskusijas. F. Kondrotienė perskaitė metinį veiklos protokolą. Klebonas kun. J. Gurinskas sukalbėjo pusryčių maldą. Perrinkta ta pati valdyba: pirmininkė R. Kondrotas, vicepir. O. Jurkus, iždin. V. Baliūnienė, protokolų sekr. F. Kondrotienė, finansų sekr. O. Raubienė, koresp. J. Petrenienė. Nutarta balandžio mėn. surengti "Našlių balių". (J. P.)

Kryžius parodoje...

(atkelta iš 3 psl.)

pavesti Chicago Sophie Barcus radijo šeima, Aldona ir Feliksas Daukai, talkina kryžiaus stovybos vajui. Jų radijo dėka, iki šiol dosnūs ir susipratę Chicago ir apylinkių lietuviai jau turi sutelkę virš 1500 dolerių. Kviečiama prisidėti ir plačioji Amerikos ir Kanados lietuvių visuomenė ir organizacijos. Aukas prašoma siųsti adresu: Lithuanian Programs, Radio Station, WOPA, Oak Park, Illinois.

GELIŲ parodoje Kolizijoje New Yorke.

Nuotr. R. Kisieliaus

ATŽALYNO V veiksmas. Vaidina Hamiltono "Aukuras".

Taip "Aukuras" per 15 metų Hamiltone kurstė tautinę liepsnelę ir neleido jai užgesėti. Vieni išvyko gyventi į JAV, kiti išėjo į "pensiją", bet jų eiles papildė nauji. "Aukuras" yra pastatęs visą eilę didesnių ir mažesnių veikalų: — "Dr. V. Kudirka", "Aušros stūnis", "Pinišėliai", "Mokyklos draugai", "Inspektorius atvyksta", "Buhalterijos klaida", "Valdovo stūnis", "Tėvas", "Sykštuolis", "Sniego karalaitė", "Žmogus, kurį užmušiau" ir kt.

"Aukuro" paskutinis didesnis pastatymas įvyko š.m. vasario 29 d. Buvo suvaidintas K. Binkio "Atžalynas". Premjeros laukė hamiltoniečiai su didžiausiu nekantrumu. Kodėl?

Į pastatymą išjungė mūsų kolonijos jaunimas — atžalynas. Vyresniesiems buvo įdomu išgirsti ir pamatyti, kaip tas atžalynas vaidins, kalbės. Jaunimas ruošėsi, repetavo. Paaukojo ilgas valandas repetacijoms. Dažnai parapijos salėje galėjai rasti aukuriečius vėlai vakare besiruošiant šiam didžiam pastatymui. Ir jie neapvydė! Pastatymas praėjo gražiai. Sunku čia suminėti visus — 37 artistai. Žinoma, iš tiek daug artistų buvo ir silpnesnių, bet visi buvo tinkamai paruošę. Čia jau režisorerės Elenos Daugvietytės-Kudabienės sugebėjimas kiekvieną artistą paruošti ir žiūrovui pristatyti.

Gera savo roles atliko Keraitienė (I. Jakūbynienė). Tai tikra Kauno miesto ponitė, kuri savo gera vaidyba ir laikyvena scenoje sužavėjo žiūrovus. Mokytojas Tijūnas (K. Bungarda) savo rolę išpildė gerai. Nors vietomis matėsi, kad sunkokai pajėgia perteikti vidinius pergyvenimus, sprendžiant gimnazisto Petro Keraičio likimą. Petras Keraitis (A. Stosius), gimnazistas Jasius (R. Petrauskas) hamiltoniečius savo gabumais stebino. Jie, nors pirmą kartą scenoje, bet savo vaidmenius išpildė gerai. Bendrai senieji ir jaunieji artistai "Atžalyno" premjeroje pasirodė vykusiai.

Vertėtų "Aukuro" teatrui su šiuo veikalu aplankyti didesnius lietuvių kolonijas. Šis vaidinimas kiekvieną žiūrovą sužavės savo turiniu ir vaidyba. Nors jis daug kartų buvo statytas Lietuvoje, tremtyje, bet dabar vėl maloniai visų sutinkamas.

"Aukuras" su "Atžalynu" atvyksta kovo 21 į New Yorką. Hamiltoniečiai yra pasiryžę atvesti šį veikalą į didmiestį, kur yra įvairių įvairiausių programų. Bet jie tiki, kad "Atžalynas" bus mielas ir savas. Vertėtų visiems lietuviams, o ypač jaunimui, pamatyti šį pastatymą. Jaunimas dirba, veikia, vaidina. Vyresnieji remkime jų pastangas savo dalyvavimu. Manau, kad visi bus patenkinti tuo gražiu vaidinimu ir geru pastatymu. **Linas.**

KVIESLYS

Mielas New Yorko Lietuvi, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo — Balfo Rėmėjau! Nuoširdžiai kviečiame Tamstą, šeimą bei Jūsų artimuosius atsilankyti į Balfo vėjus užbaigtųjų vakarą — vaidinimą

ATŽALYNAS

Kada?

kovo 21 d. 7 val. vakaro, **punktualiai.**

Kur?

Švabų salėje — Brooklyne, Knickerbocker & Myrtle (Myrtle linijos traukiny, Knickerbocker stotis)

Kas vaidina?

40 "Aukuro" artistų iš Hamiltono, Kanados.

Ką vaidina?

K. Binkio 5 veiksnių puikią dramą iš lietuviško jaunimo gyvenimo.

Režisorius — Nelė Daugvietytė-Kudabienė.

Bilietų kainos: \$4.00 ir 3.00; vaikams — \$2.00.

Bilietai gaunami pas Valdybos ir Vėjus komiteto narius bei Balfo Centre. Vaidinimo dieną — prie lėjimo.

Vakaro pelnas: Dėl didelių kelionės išlaidų artistams mažai vilties turėti pelno. Kiekvienas atlikęs doleris bus naudojamas tik lietuvių šalpos reikalams.

Po vaidinimo tose pačiose patalpose įvyks iškilmingos vėjus užbaigtųjų ir artistų pagerbimo vaisės. Kviečiami visi, bet dalyvauti galės tik tie, kurie iki kovo 15 rezervuos sau vietą (galima paskambinti EV 7-1422). Pinigus, 3 dol. asmeniui, galėsite sumokėti atvykę į pagerbimo vaisės. Būtina rezervuoti vietą iš anksto, nes reikia paruošti stalus, stiklus bei lėkštes.

Didžiojo New Yorko Balfo Vėjus Komitetas
Balfo New Yorko Skyriaus Valdyba

**BOSTONO
ŽINIOS**

Šv. Petro parapijos choras pakviestas atlikti keletą lietuviškų dainų Cambridge Adult Education Centre koncerte, kuris įvyks ateinančią sezoną. Koncerte taip pat bus išpildomi amerikiečių kompozitorių kūriniai.

Komp. Jeronimas Kačinskas, įtraukiamas į biografinį "Who's Who in America" žodyną, kuris sudaro keturis tomsus. Dabar rengiama dešimtoji to žodyno laida.

Tikybės pamokos būna kiekvieną tračiadienį 7:15 v.v. Šv. Petro parapijos mokyklos patalpose prie parapijos bažnyčios. Pamokos skiriamos jauniui, kurie lanko viešas aukštesnes mokyklas ir kolegijas. Po tikybės pamokų būna parapijos CYO organizacijos susirinkimas.

Sėkmingas koncertas. Kovo 1 Melrose Memorial salėje įvyko Melrose simfoninio orkestrė koncertas, į kurį atsilankė ypatingai daug klausytojų. Koncertui dirigavo komp. Jeronimas Kačinskas. Koncerto programoje 10 metų smuikininkas Lee Chang visus nustebino Mozarto koncertų išpildymu. Malonų išpūdį darė Marijos ir Dangu Emimo aukštesniosios mokyklos choro pasirodymas. Orkestras, dėl auklėjamo pobūdžio programos, įsigyja vis daugiau rėmėjų ir gerbėjų. Šiame koncerte tarp gausios publikos matėsi ir keliolika lietuvių šeimų su savo jaunuojų prieaugliu.

Šv. Petro parapijos CYO orkestras gegužės 15 dalyvaus šv. Patriko parade Holyoke, Mass. Kovo 17 dalyvaus šv. Patriko parade So. Bostone.

Solistės Valentinos Kojelienės koncertas Bostone įvyks sekmdienį, kovo mėn. 22 d. 3:30 popiet Jordan Hall koncertų salėje. Programoje rinktiniai pasaulinio repertuaro ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Solistei akompanuos garsus pianistas Reginald Boardman.

Prieš keletą metų dainininkės debiutas New Yorko Town Hall koncertų salėje buvo didžiųjų New Yorko laikraščių bei muzikos žurnalų kritikų labai puikiai įvertintas. Praėjusią sezoną menininkė pasirodė net dvejose pilnuose savo koncertuose Chicagoje.

Bilietai į koncertą, kurių kainos yra 3.00, 2.00 ir 1.50 dol., jau galima gauti Jordan Hall kasoje: 30 Gainboro St. Boston 15, arba užsakant paštu ir pridedant sau adresuotą voką bilietam persiųsti.

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondų šerius pirkti, b) sudaro planus jaunesniems žmonėms sistematiniai taupyti ir atiečiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti. 109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS

Aukšas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.

Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET

VOKIETAITIS

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

WILLIAM J. DRAKE

DRAGUNAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue

Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Hlckory 1-5220

Bostoniečiams

TAISO TELEVIZIJAS

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth St., So. Boston

Tel. AN 8-6645

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPYLIČIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto valdyje; veikia ventiliacija

Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠIA KOPYLIČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius

ir balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žer-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikis patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway

So. Boston, Mass.

Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pageidavi-
mą. Jūs galite pilnai pasitiki-
kėti mūsų patarnavimu įkd
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.

Joseph C. Lubin

Funeral Director

Telefonas: 268-5185